

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

*"Səs" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir*

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 135 (6335) 3 avqust 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Səccad Kərim: "Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın maraqlarını hər şeydən üstün tutan müdrik liderdir"

Bax 3

İrəvan məhv edilmiş 8 min hərbçisindən 5 mininin adını gizlədir

Ermənistanın Azərbaycan qarşısındaki kapitulyasiya aktından 9 aya yaxın vaxtın keçməsinə baxmayaraq, respublika hakimiyyəti hələ də ikinci Qarabağ müharibəsində ölüm...

Bax 3

Türkiyə səfirini öldürmək üçün 2 milyona qatil tutdu

Xaricdə tutularaq Türkiyəyə gətirilən FETÖ imamı Orhan İnandı ilə bağlı iddianamədə bu fikirlər yer alıb: "Mənə bir şəksi qətlə yetirəcəyim müqabilində 2 milyon dollar verəcəyini dedi. Sui-qəsddən imtina etdiyim üçün məni həbs etdirdi". SİA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumatə görə, MIT-in uğurlu əməliyyatı nəticəsində...

Bax 11

Türkiyəyə getməyə hazırlısan?!

Özgə yalı ilə yallananlar ulaya-ulaya qalacaqlar

"Neftçi" Avroliqada Fənərbaxça'nın potensial rəqibi oldu

Vüqar İskəndərov:
Milli Məclisin buraxılacağı barədə məlumatlar həqiqəti əks etdirmir

Bax 7

Müğənninin qaldığı villanın kirayəsi dodaq ucuqlatdı!

Sosial media paylaşımı ilə tez-tez gündəmdə olan türk...

Rusyanın hərbi bazası Ermənistandan çıxarılaçq

İndi Zaqqaziyada (Cənubi Qafqaz) həm hərbi, həm siyasi, həm də iqtisadi planda birmənalı olaraq Türkiyə və Azərbaycan dominantlıq...

Birinci vitse-prezident:
Azərbaycan "qara qızılı" insan kapitalına çevirməyi bacaran ölkədir

Müasir dövrdə hər bir fəaliyyət sahəsində yeni ideya və baxışlar tələb edilməklə yanaşı, elmi...

Bax 2

Türkiyəli nazir:
"Azərbaycanlı qardaşlarımızın da yanımızda olması, verdikləri dəstək çox önemlidir"

Bax 4

Azər Badamov:
Növbədənəkənar seçkiyə ehtiyac yoxdur

"Konstitusiyamız Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi...

Bax 5

Bax 16

İlham Əliyev: "Görülən bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir"

Biz müntəzəm olaraq Azərbaycan ictimaiyyətini gedən işlərlə bağlı məlumatlandırırıq. Görülən bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir. Əlbəttə, o bölgələrdən olan insanlar - keçmiş köçkünlər bu layihələrin icrasında iştirak edirlər, onların rəyi mütləq nəzərə alınır. Müharibədən cəmi 8 ay keçib, amma görün nə qədər böyük işlər görülür.

AZERTAC xəber verir ki, bu barədə Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsi zamanı "İşgaldan azad olunmuş əra-

zilərimizdə bərpa və yenidənqurma işləri aparılır. Bu istiqamətdə hansı yeniliklər barədə danışmaq olar?" sualını cavablaşdırarkən bildirib.

"Biz, əlbəttə, ilk növbədə, mina temizləmə işləri ilə məşğul olmalıydıq və məşğul oluruq", - deyən dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, bu, həm çox vaxt, həm də böyük vəsait aparır. Əfsuslar olsun ki, müharibədən sonra 150-yə yaxın Azərbaycan vətəndaşı minalara düşərək ya həlak olub, ya da öz sağlamlığını itirib.

Mina xəritələrinin Azərbaycana verilməməsinin və bunun hansısa şərtlərə verilməsinin Ermənistan tərəfindən göstərilən növbəti əxlaqsızlıq, mənəviyyatsızlıq, vicedansız-

lıq olduğunu vurğulayan Prezident İlham Əliyev deyib ki, bu, normal insani davranışa zidd olan yanaşmadır. "Bu, bir daha Ermənistən rəhbərliyinin bizə qarşı olan nifretinin, düşmənciliyin təzahürüdür. Çünkü mina xəritələrini verməməsinin heç bir əsası yoxdur. Müharibə qurtarıb, biz qalib gelmişik. Ermənistən möğlüb olub, bu meğlubiyyətlə barışib, barışmali olub, məcbur etdik. İndi mina xəritələrini verməməsi nə məqsəd güdür? Daha çox azərbaycanlılar həlak olsun, daha çox insanlar əlil olsunlar. Bu, düşməncilik deyil, nədir? Bu, bir daha onların xisletini gösterir", - deyə dövlətimizin başçısı diqqətə çatdırıb.

Birinci vitse-prezident: Azərbaycan "qara qızılı" insan kapitalına çevirməyi bacaran ölkədir

Müasir dövrdə hər bir fəaliyyət sahəsində yeni ideya və baxışlar tələb edilmək yanaşı, elmi biliklərə əsaslanan bacarıq və vərdişlərə malik kadr ehtiyatlarının mövcudluğu vacib şərtlərdən biridir. Danılmaz həqiqətdir ki, peşəkar insan ehtiyatı hər bir ölkənin sərvəti hesab olunur.

AZERTAC xəber verir ki, bu fikirlər Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondundan prezidenti Mehriban Əliyevanın "Yüksəliş" müsabiqesinin qaliblərinə ünvanladığı müraciətdə yer alıb.

Birinci vitse-president qeyd edib ki, insan kapitalının inkişaf etdirilməsi bizim üçün həmişə ciddi qəbul edilən prioritet məsələ olmuş və olmaqdə davam edir. Ölkəmizdə yüksək intellektə malik insan kapitalının formalşılması və inkişafına, şəxsin müasir bilik və bacarıqlara yiyələnməsinin təmin edilməsinə, müxtəlif sahələrdə qazanılmış qabaqcıl dünya təcrübəsinə tətbiq edərək onun potensialının üzə çıxarılmasına hər zaman xüsusi diqqət yetirilib.

"Azərbaycan son illər ərzində bir çox uğurlara imza atıb, qələbələr qazanıb. Azərbaycan "qara qızılı" insan kapitalına çevirməyi bacaran ölkədir. Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesabatına əsasən bir çox göstəricilərə görə Azərbaycan dünya miqyasında ön sıralarda dır. Ölkəmiz regionda həyata keçirilən bir sıra mühüm layihələrin təşəbbüskarı və iştirakçısıdır. Bu gün müstəqil Azərbaycan dövləti özünün en şanlı dövrünü yaşıyır. Müzeffər Azərbaycan Ordusunun Vətən müharibəsində qazandığı Zəfer müasir tariximizin en parlaq səhifelerini təşkil edir. Sözsüz ki, bütün bu uğur və qələbələrə biz xalqımızın zəngin insan potensialına arxalanaraq nail ola bilmişik", - deyə müraciətdə bildirilib.

Fransız jurnalistlər ermənilərin Qarabağda törətdikləri vandalizm aktlarından dəhşətə gəliblər

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə Azərbaycanda səfərdə olan fransız jurnalıst, tarixçi Alain Roumestand və fransız fotoqraf Gregory Herpen işgaldan azad olunmuş Zəngilan, Qubadlı rayonlarında və Şuşa şəhərində olublar.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZERTAC-a bildiriblər ki, səfər zamanı onlar ermənilərin 30 ilə yaxın müddət ərzində Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində törətdikləri vəhşiliklərin, Oxçuçayın kütləvi şəkildə çirkiləndirilməsinin şahidi olublar. Fransız qonaqlar müxtəlif KİV-ə müsahibələrində mövcud vəziyyətdən çox təsirləndiklərini bildiriblər.

Bakı şəhərindəki Azərbaycan-Fransız Universitetini (UFAZ), erməni kilsəsini və "Qobu-Park 3" yaşayış kompleksində fəaliyyət göstərən "Xarı Bülbül" mərkəzini ziyarət edən qonaqlar sosial şəbəkələrdə paylaşdıqları statuslarda Bakıya heyran olduqlarını, Azərbaycan paytaxtında böyük dəyişikliklərin baş verdiyini, Bakının qədimliklə müasirliyin qovuşduğu gözəl şəhərə çevrildiyini nəzərə çatdırıblar, ölkəmizdəki inkişaf proseslərinə diqqəti cəlb ediblər. Fransaya qayıtdıqdan sonra Azərbaycanda gördükleri inkişaf prosesləri, işğaldan azad olunan torpaqlarımızdakı mövcud vəziyyət barədə geniş məqalələrlə çıxış edəcəklərini vurğularıblar.

Ermənistanın Azərbaycan karşısındaki kaçılmazlığına aktından 9 aya yaxın vaxtın keçməsinə baxmayaraq, respublika hakimiyyəti hələ də ikinci Qarabağ müharibəsində ölü hərbçilərinin dəqiq sayını açıqlamır və hər vəchələ gizlətməyə çalışır. Bu barədə erməni KİV-ləri də yazırlar. Onların proqnozlarına görə, minlərlə öldürülmüş erməni hərbçilərinin adları hələ də ictimaiyyətə açıqlanmayıb. Bundan əlavə, hətta Ermənistanın Müdafiə Nazirliyi geriyə qaytarılmayaq canlı itkilerin sonuncu sayından ya bixəbdirlər, ya da məlumatı qəsdən gizlədirler.

Ermenistanın "Qolos Armenii" adlı rusdilli müxalifə qəzetinin yazdigına görə, hazırkı gündə cəmi 3 min nəfər hərbçinin adları məlumudur. Lakin daha 2 minin ad və soyadları ictimaiyətə təqdim edilməyib.

KİV-lər öz gücləri hesabına həlak olanların adlarını

İrəvan məhv edilmiş 8 min hərbçisindən 5 minin adını gizlədir

müəyyən etməyə cəhd göstəriblər

"Üstəlik, siyahılarda kifayet qədər qeyri-dəqiqliklər mövcuddur.

Həlak olanlar haqqında təqribi təsəvvürü "Yerablurda" (İrəvandı hərbi məzarlıq) və etraf qəsəbələrdə yeni qazılmış minlərlə məzarların sayından da bilmək mümkündür.

Həlak olanlar haqqında təqribi

təsəvvürü "Yerablurda" və etraf qəsəbələrdə yeni qazılmış minlərlə məzarların sayından da bilmək mümkündür

Sonuncu dəfə isə həlak olanlar haqqında siyahı cari ilin 16 aprelində təqdim edilmişdi. Lakin buna yerli informasiya blokadasına baxmayaraq, KİV-lər öz gücləri hesabına həlak olanların adlarını müeyyən etməyə cəhd göstəriblər. Məsələn, "Razminfo" mütəmadi olaraq rəsmi siyahılara düşməmiş yüzlərə hərbçinin adlarını ictimaiyətə təqdim edir.

Bu yaxınlardakı hesablamalara görə, 11 noyabrdan sonra en azı 66 nəfər həlak olanlar haqqında məlumat verilib. Hətta Qarabağda mühərbiyən başa çatmasından 9 ay sonra belə, erməni hərbçilərinin qalıqları tapılmaqdə davam edir.

Mühərbi zamanı hərbi vəziyyət olduğu üçün, KİV-lərə həlak olanların dəfn mərasimlərini işiq-

landırmaq, onları yaxınları və qohumları ilə səhbətlər aparmaq, mühəsibələr almaq qadağaları qeybulmuşdu. Ancaq bununla yanaşı, mükafatlar və təltiflər də bol-bol veriliirdi.

Layiq olmayanlar mükafatlanır, onlara təltiflər veriliirdi

Mükafat və təltifləri hətta kütüivi şəkilde və anlaşılmayan mühəsibələr, eləcə də əsaslandırılmışdan verirdilər, onların belə bir şərəfə nəyə görə layiq görülmələri sual altında qalırdı.

"Misal üçün, mühərbi vaxtı Ermenistanın "milli qəhrəmanları" adalarına hazırlı fəvqələdə hallar naziri Andanik Piloyan və Baş qərargah rəisiinin keçmiş birinci müavini Tigran Xaçatryan layiq görünlüb. Maraqlıdır, onlar uduzduğumuz mühərbiyədə hansı xidmetlərinə görə belə tecili, istisnasız adalarə layiq görünlüb?" "Qolos Armenii" nəşri sual edir.

Yeri gəlmışkən, bizdə olən məlumatlara, eləcə də sosial şəbəkələrin erməni seqmentlərinin informasiyalarına görə ikinci Qarabağ mühərbiyəsində Ermənistan SQ-nin 8 000-dən çox hərbi qulluqçusu məhv edilib, yəni 5 minin adı gizlədir.

Rövşən RƏSULOV

XİN: "Ermənistan üçtərəfli bəyanatların icrasına maneə törədir"

Ermənistan XİN-in 2021-ci il 30 iyul tarixli açıqlaması Azərbaycana qarşı növbəti cəfəng və yalan ittihamları əks etdirir. 30 ilə yaxın Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyaseti həyata keçirən Ermənistan bu gün də beynəlxalq hüquqa zidd mövqə nümayiş etdirir, iki dövlətin sərhədinin delimitasiyasına yox deyir, üçtərəfli bəyanatların icrasına maneə törədir.

AZERTAC xəber verir ki, bu sözlər Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayevanın Ermenistan XİN-in 30 iyul tarixli açıqlamasına dair şərhində yer alıb.

"Deeskalasiya istəyen ölkə nə üçün sərhədboyu

Azərbaycan mövqelərini davamlı atəş tutur? Niye sərhəd məsələsinin dialog yolu ilə həlli çağırışlarına qarşılıq vermir?!

Cavabı bizə bəllidir, çünki Ermənistan Azərbaycana qarşı hələ də ərazi iddiaları ilə çıxış edir, Azərbaycanın beynəlxalq sərhədləri çərvicesində ərazi bütövülüyü bərpa etdiyini qəbul etmək istəmir. Ermənistan tərefinin diqqətine çatdırırıq ki, bölgədə sülhün təmin olunması ölkələrin suverenliyinə, ərazi bütövülüyünə, sərhədlərin toxunulmazlığı prinsiplərinə riayət olunması əsasında həyata keçirilə bilər. Dayanıqlı sülh yalnız beynəlxalq hüquqa hörmət əsasında təmin oluna bilər. Azərbaycan artıq 30 idir ki, bu mövqeyi bəyan edir və onu rəhbər tutur", - deyə Leyla Abdullayeva qeyd edib.

Qarabağa səfər edən misirli jurnalist məqalə ilə çıxış edib

Qarabağa səfər edən misirli jurnalist Hüsaməddin Əbdüll Alim "Əxbər Əl Yom" qəzetində "Azərbaycan hərbi libasını çıxarıvər bərpa-quruculuq işlərinə başlayır" sərlövhəli məqalə ilə çıxış edib.

AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycana səfəri zamanı xalqımızın adət-ənənələrini və mədəniyyətini yaxından öyrəndiyini qeyd edən mülli ölkəmizin coğrafi mövqeyi, keçmiş və müasir iqtisadi inkişaf dövrü, zəngin təbii sərvətləri, həyata keçirdiyi transmilli neft-qaz və kommunikasiya layihələri haqqında məlumat verir.

Səfər zamanı Qarabağda aldığı təessüratları bölüşən misirli jurnalist yazır: "Azərbaycan xalqının nikbin əhval-ruhiyyədə olduğunu, 44 günlük mühərbiyədə ərazilərini azad etmiş insanların qurub-yaratmaq ezməni müşahidə etdim. Azərbaycanla Ermənistan arasında Rusiyanın vasitəciliyi ilə imzalanmış sənəddən sonra rəsmi Bakı bərpə-

quruculuq işlərinə başlamaq üçün haqlı olaraq qarşı terəfdən minalanmış ərazilərin xəritələrini tələb edir. Ermənistan isə yalnız üç rayonun xəritələrini təqdim edib. Prezident İlham Əliyev hərbi münaqişənin bitdiyini və regionda sülhün bərqərar olmasına vaxtı

çatdığını bəyan edib.

Qarabağın dağılıq ərazisinin, xüsusən Azərbaycanın və Cənubi Qafqazın mədəniyyət incisi olan Şuşa şəhərinin elverişli coğrafi mövqeyini təsvir edən müəllif, həmçinin Ağdamda ermənilər tərəfindən dağidlılmış məscidlər, muzeylər, tarixi abidələr və infrastruktur abidələrindən bəhs edib.

O əlavə edib ki, Azərbaycan hökuməti təzliklə mecburi köçkünlərin işğaldan azad edilmiş ərazilərə qayıtmamasını və bu səfəli yerlərin turizm məkanına çevrilmesini nəzərdə tutur. Məqalədə Azərbaycan xalçaçılıq sənəti və milli mətbəximizdən də söz açılıb.

İtalyalı jurnalist: Gəncəyə hücum təkcə Azərbaycana deyil, bütün insanlığa qarşı cinayətdir

Gəncəde dəhşətli dağıntıların şahidi oldum. Şəhər ikinci Qarabağ mühərbiyəsi zamanı dağıntılara məruz qalıb və bu, məyusədir. AZERTAC xəber verir ki, bu fikirləri italyalı jurnalist Emmanuel Pietrobon ikinci Qarabağ mühərbiyəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrinin Gəncədə mülki insanlara qarşı həyata keçirdiyi raket hücumlarının səbəb olduğu cinayət səhnələri ilə tanışlıq zamanı deyib.

İtalyalı jurnalist bildirir ki, Gəncə Azərbaycanın böyük şəhərlərindən biridir və mühərbiyə bölgəsindən uzaq məsaflədə yerləşir. Bu hadisə mühərbiyə cinayətidir. Fikrimcə, onlar Azərbaycanı qıcıqlandırmak üçün bu addımı atıblar. Gəncəyə hücum təkcə Azərbaycana yox, bütün insanlığa qarşı cinayətdir.

President İlham Əliyev başda olmaqla, bütün Azərbaycan xalqına, doğma qardaşlarımıza Müğlədan, Marmarisdən səmimi salamlarımı çatdırıram. Verdikləri dəstək çox böyükdür. Azərbaycanlı yanğınsöndürənlər olduqca mütəşəkkil çalışırlar.

Bu fikirləri Türkiyənin kənd təsərrüfatı və meşəçilik naziri Bekir Pakdemirli Marmarisdə fəaliyyət göstərən yanğın böhranı ilə mübarizə qərargahında AZƏRTAC-a verdiyi açıqlamasında ifadə edib.

Nazir deyib: "Türk milləti hər zaman azərbaycanlı qardaşlarının yanında olub. Bele çətin günümüz-

de onların da yanımızda olması, verdikləri destək çox önemlidir". Ümummilli lider Heydər Əliyevin "bir millət, iki dövlət!" keləmini xatırladan nazir Bekir Pakdemirli Azərbaycana minnətdarlığını və teşəkkürünü çatdırıb.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Res-

Türkiyəli nazir: "Azərbaycanlı qardaşlarımızın da yanımızda olması, verdikləri dəstək çox önemlidir"

publikası Prezidentinin tapşırığına əsasən, FHN-in yanğınsöndürme qüvvələrinin 100 əməkdaşından ibarət birinci qrup iyulun 30-da Türkiyəyə yola düşüb. Ötən gün axşam saatlarında isə FHN-in da-ha bir yanğın-xilasetmə qrupu qardaş ölkəyə yola salınıb.

İkinci qrupa 1 helikopter, 53 yanğınsöndürme və xüsusi təyi-

natlı xilasetmə texnikası, 1 təcili tibbi yardım avtomobili, 220 yanğınsöndürən və xilasedici daxildir. Bu qrup artıq Türkiye ərazisindən daxil olub və hazırda yanğınlara baş verdiyi bölgəyə doğru irəliləyir.

Karavanın keçidiyi ərazilərdə yerli əhalisi Azərbaycan yanğınsöndürənlərini böyük coşgu ilə qarşılaşır. Türkiyənin Anadolu Agentli-

yi, "HaberTürk", "NTV", "Sabah", "Hürriyet", "AHaber" və bir sıra digər media qurumlarında yayımlanan xəbərlərdə Azərbaycanın Türkiyəyə göstərdiyi qardaş dəstəyi yüksək qiymətləndirilib. Yanğın-xilasetmə qüvvələrinin qardaş ölkəyə köməyə gelməsi və dəste üzvlərinin fədakarlığı qardaş ölkə mətbuatında geniş işıqlandırılır.

Parlementlərarası yeni əməkdaşlıq formatının yaradılması mühüm tarixi hadisədir

44 günlük Vətən mühərbi-bəsi Azərbaycanın siyasi nüfuzunun, iqtisadi-hərbi qüdrətinin təsdiqi olmaqla bərabər, regionumuzda tamamilə yeni geosiyasi və geo-iqtisadi reallıqlar yaratdı. Azərbaycan dünyada öz sözü, mövqeyi, müstəqil xərici siyaseti olan ölkə imicini daha da möhkəmləndirdi. Bugünkü reallıqlar qalib ölkənin sözünün daha kəsərlə olmasına, dost ölkələrin sayının günbegün artmasına və beynəlxalq hüququn da onun yanında olmasını temin etdi. Bu gün dünya iqtimaiyyətinin mütləq əksəriyyəti Azərbaycana dostluq nümayiş etdirmek, iqtisadi sahədə birgə layihələrdə tərəfdəş olmaq niyyəti ilə çıxış edir.

Azərbaycan regionda sülhün, təhlükəsizliyin, açıq, konstruktiv, bərabərhüquqlu əməkdaşlığın, sözün əsl mənasında, qarantiki mərisi çıxış edən dövlətə çevrilib. Üç dost-qardaş ölkə olan Azərbaycan, Türkiye və Pakistan arasında parlamentlərarası yeni əməkdaşlıq formatının yaradılması mühüm tarixi hadisə olmaqla yanaşı, bu təşəbbüsün məhz Azərbaycandan başlayıb inkişaf etməsi ölkəmizin uğurlu xərici diplomatiyasının və beynəlxalq siyasetinin real nəticəsidir. Tarixən bir millət, iki dövlət olduqlarını dəfələrə sübut edən Azərbaycan və Türkiyənin birgə əməkdaşlıq təcrübəsinə siyasi mövqeyi və hərbi qüdrəti ilə seçilən, nüve silahına malik olan Pakistanın da cəlb olunması şübhəsiz ki, ölkələr arasında qarşılıqlı dəstək formatının əhəmiyyətini və töhfələrini daha da yüksəldəcək və bu üçlüyün yeni regional güc mərkəzinə əvvilmesine təkan verəcəkdir.

44 günlük Vətən mühərbi-bəsi günlərində daima Azərbaycanın yanında olan və Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığına yeni "Bir millet, üç dövlət" konsepsiyası qazandıran Pakistanın işgalçi Ermenistanla bağlı barışmaz mövqeyi Azərbaycan xalqını hər zaman qururlaşdırıb. Ən çətin günlərdə Azərbaycanın yanında olan iki qardaş ölkə ilə üçtərəflə parlamentlərarası əməkdaşlıq Bəyannaməsinin imzalanması ölkələrimiz arasında siyasi, hərbi və iqtisadi əlaqələrin, birgə layihələrin inkişafına təkan verməklə yanaşı, həm də beynəlxalq platformada bu üç ölkənin bir mövqədən çıxış etməsinə, bir-birinin milli maraqlarının qorunmasına qardaş dəstəyi vermesi deməkdir. Milli maraqların hər şeydən üstün olduğunu daima diqqət mərkəzində saxlayaraq böyük güclərin regiondakı maraqlarını məhərətlə tarazlamaq, bununla da milli mənafelərə uyğun siyaset həyata keçirmək sözün əsl mənasında uzaqgörən, müdrik, cəsa-

rəti və yüksək intellektli böyük liderlərə xas olan keyfiyyətlərdir. Qıtbə ediləcək faktdır ki, bu keyfiyyətlər möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin şəxsiyyətində ən yüksək seviyyədə təcəssüm edir. Azərbaycan hazırlada 30 illik müstəqillik tarixinin ən şərəflü hadisələrinə ve ardıcıl olaraq misilsiz tarixi uğurlara imza atır.

Azərbaycan və Türkiyə arasında yeni müttəfiqlik münasibətlərini formalasdırıran tarixi Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması, Avropa İttifaqı Şurası Prezidenti Şarl Mişelin Avropa İttifaqı - Azərbaycan münasibətlərində yeni səhifə açan Azərbaycana səfəri, Prezident İlham Əliyevin regionun yeni reallıqlarına uyğun kommunikasiyaların açılması, postmühərbi dövründəki vəziyyət və Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin perspektivlərinin pozitiv fonda müzakirə olunduğu Moskva görüşündən sonra çox möhüm siyasi, hərbi-strateji və geo-iqtisadi əhəmiyyət daşıyan Azərbaycan, Türkiye və Pakistan arasında parlamentlər seviyyəsində üçtərəflə Bakı Bəyannaməsinin imzalanması Azərbaycanın dövlət başçısının zəgerə daeqqliyi ilə heyata keçirdiyi çoxvetorlu, tarazlı və milli maraqlara xidmet edən siyasetinin tarixi neticələridir.

Vətən mühərbi-bəsi günlərində Azərbaycan torpaqlarında, xüsusilə döyüş bölgələrində birlikdə qürurla daşlıqalanın bu üç bayraq - Azərbaycan, Türkiye və Pakistanın ay-uldulu bayraqları Azərbaycan xalqının Böyük Qələbəsinin simvoluna çevrildi. Bu birliyin əvvəl Xərici İşlər Nazirliyi, sonra Müdafiə Nazirliyi, indi isə Parlamentlər seviyyəsində möhkəmlənməsi "Bir millət, üç dövlət" konsepsiyanın real fəaliyyət müstəvəsində reallaşması və dövlətlərimizin, xalqlarımızın və millətimizin gücüne güc qatılması deməkdir. Bakı Bəyannaməsi, ilk növbədə, parlamentlərarası münasibətlərin daha da möhkəmlənməsi və genişləndirilməsi, qanunvericilik bazalarının təkmilləşdirilməsi və uyğunlaşdırılması, qarşılıqlı maraqların doğuran regional və qlobal əhəmiyyətli məsələlərin parlamentlər seviyyəsində birgə müzakirə olunaraq müvafiq qərarlar qəbul edilməsi, təcrübə məbadiləsi, qarşılıqlı səfərlər və s. baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Eyni zamanda, bu Bəyannamə beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin möhkəmləndirməsinə, yeni uğurlu regional əməkdaşlıq formatının reallaşdırılmasına möhüm töhfələr vermeklə yanaşı, müxtəlif beynəlxalq dairələrdə ölkələrin ərazi bütövlüyü məsələlərinə ikili standartlarla yanaşmaq, eləcə də İslamo-fobiya, dini, siyasi dözümsüzlük və 3 beynəlxalq hüququn princip və normalarının pozulması meyillərinə qarşı birlikdə və effektiv mübarizə aparılmasına əhəmiyyətli töhfələr verəcəkdir.

2 avqust Azərbaycan Milli Kino Tarixinin yaranmasından 123 il ötür. Müasir dövrdə də kino tariximizin inkişafı gözlər qarşısındadır. Milli kinomuzla bağlı SIA paytaxt sakinlərinin fikirlərini öyrənməyə çalışıb.

Paytaxt sakini Nüşabə Xəlilova: "Mən de bütün ki-

sə və yüksək əxlaq təbiye var idı. Amma indiki filmlərimizdə onlar yoxdu. Onu deyə bilerəm ki bizim keçmişdə korifey sənətkarlarımı - Siyavuş Aslan, Nəsibə Zeynalova və başqa dəyərli sənətkarlarımız var idı. Amma indiki aktyorlarımızdan heç kəsi tanımırıam".

Paytaxt sakini Mətanət Vəliyeva: "Milli kinomuzla

nörejissorlarımızın, aktyorlarımızın, aktrisalarımızın peşə bayramını təbrik edirəm.

Çox yersiz filmlər ərsəyə gətirirlər

NARAZILIQ - SORĞU

Filmərimizlə bağlı onu deyə bilerəm ki, bizim keçmiş filmlərimiz indiki filmlərimizlə müqayisədə daha gözəl idi. Keçmiş filmlərimizdən demək olar ki, hamisini izləmisi. İndi ki, filmlərimizle bağlı çox da melumatım yoxdu və fikirlərimdə çox azdi. Pandemiyadan qabaq bir neçə filmə kinoteatrarda baxmışam. Yeni indiki filmlərimiz də pis deyil amma menim fikrimcə, keçmiş filmlərlə müqayisə etsek keçmiş filmlərimiz daha gözəldi".

Paytaxt sakini Mahir Məmmədov: "Keçmiş film-

təyərdim. O zamankı filmlərimizdə indiki filmlərimizi müqayisə etsək o zaman ki dövrde səmimilik, gözəl akt-yorluq və mehribanlılıq var idi. Amma indiki filmlərimizdə onlar yoxdu. Ssenari cəhdənən çox zəif, tanınmamış təhsili olmayan aktyorlar və keyfiyyət olmayan filmlərimiz var".

Paytaxt sakini Ceyhun Məmmədli: "Kinomuzla

bağlı fikirlərim ondan ibarətdir ki, keçmiş filmlərimiz da

lerimizle indiki filmlərimiz arasında çox fərqlər var. Mən onu deyim ki, mənim öz qızım da aktrisalı fəaliyyəti ilə məşğuldur. O da bir çox filmlərə və seriallara çəkilib. Amma onu deyə bilerəm ki, həm qızımın çəkildiyi, həm də digər filmləri o qədər də bəyənmirəm. Keçmiş filmlərdə həyatın məna-

ha gözəl və baxımlı idi. Müasir filmlərimiz də var və izləmişəm. Bu filmlər "Oğlan evi" və "Ağanatıq" filmidi. Amma keçmiş filmlərimizin demək olar ki hamisini izlə-

yirəm. İndi müasir filmlərimizi o qədər də bəyənmirəm. Sözün açığını desəm daha çox yersiz filmlər ərsəyə gətirirlər. Amma keçmiş filmlərimizdə təblig edilən vətənpərvərlik, dostluq, ailə dəyərləri və bunun kimi bir çox dəyərlərimiz indi filmlərimizdə yoxdu".

Paytaxt sakini Elçin Hüseynbəyli: "Mən əvvəlcə bütün kino iqtimaiyyətini təbrik edirəm. Mən özümdə kino sahəsinə yaxın bir

adam olaraq bütün aktyorlar və rejissorların peşə bayramını fərdi qaydada təbrik edirəm. Kinolarımız dəyişir yəni zaman keçidcə kinolarımızın mövzusu, aktyorlarımı, texnika dəyişir. Keçmiş filmlərimizi nəzərə alsaq, onu deyə bilerəm ki, keçmiş filmlərimiz indiki filmlərimizə görə da-ha gözəl, şən və maraqlı idi".

Ziya Hikmətoğlu

Azər Badamov: Növbədənkənar seçkiyə ehtiyac yoxdur

Konstitusiya-mız Ümum-Milli Lider

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1995-ci ildə qəbul olunub. Bu ana qanunumuz müstəqil dövlətimizin hüquqi, demokratik əsasları üzərində möhkəmlənməsinə xidmet edir. Konstitusiyamız bu illər ərzində ölkəmizin inkişafı ilə əlaqədar yaranmış yeni tələblərə və daha çox vətəndaşların maraqlarına uyğunlaşdırılması məqsədilə 3 dəfə ümumxalq səsverməyə çıxarılib və dəyişikliklər edilib. Sonuncu referendum 2016-ci ildə keçirilib, konstitusiyamızın 29 maddəsinə dəyişikliklərə xalqımız səs verib. Bu gün dəyişikliklərdən sonra Konstitusiyamız daha mükəmmələşib, dövlətin hakimiyəti qolları arasında ahəngdar fealiyyəti təmin etməklə xalqımızın maraqlarına tam cavab verir".

Bu sözləri Milli Məclisin deputati Azər Badamov payız aylarında referendum keçiriləcəyi haqqında iddialar danışarkən deyib. O vurğulayıb ki, yenidən Milli Məclisə növbədənkənar seçkilərin də keçiriləcəyi ilə bağlı yazılar tirajlanmaqdır:

"Əvvəlcə onu qeyd edim ki, konstitusiyada dəyişikliklərin ediləcəyi ilə bağlı dərc olunan fikirlər tamamilə əsassızdır, yanlışdır. Çünkü, konstitusiyamız bu günün tələblərinə uyğundur və dövlətimizin möhkəmlənməsinə, xalqımızın hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə cavab verir. Dəyişikliklərin olacağı ilə bağlı səsləndirilən fikirlər əsassız və radikal müləkəfətin arzularının işıqlandırılması kimi başa düşürəm. O cümlədən referendumla əlaqədar mətbuatda son vaxtlar səsləndirilən fikirlərdən biri də proporsional seçki sisteminin tətbiq olunacağı ilə bağlıdır.

Qeyd etmək istəyirəm ki, ölkəmizdə tətbiq olunan majoritar seçki sistemi bu günün maraqlarına tam cavab verir. Majoritar seçki sistemi cəmiyyətdə dərhal etibar və inam qazanmış şəxslərin seçilməsinə yol açır. Məhz tətbiq olunan majoritar seçki sisteminə uyğun parlamente 11 siyasi partiyasının nümayəndələri seçilərək təmsil olunurlar. Məqsəd o olmalıdır ki, ölkədəki bütün partiyalar parlamentde təmsil olunsunlar. Məqsəd odur ki, cəmiyyətin daha çox inandığı siyasi partiyalar Milli Məclisə seçilsin və bugünkü parlament məhz bu ideya üzərində formallaşıb. Ona görə də ölkəmizdə mövcud majoritar seçki sistemi zamanın sınağından uğurla çıxıb və hər hansı bir dəyişikliyin edilməsinə ehtiyac duyulmur".

Milli Məclisə yenidən növbədənkənar seçkilərin keçiriləcəyi barədə iddialar gəlincə, deputat bunun tamamilə yanlış və əssasız olduğunu qənaətindədir:

"Bu gün VI çağırış Milli

pandemiyası ilə bağlı fealiyyətin göstərilmesində müəyyən qaydaların gözlənilməsi tələb olundu. Amma bütün məhdudiyyətlərə və çətinliklərə baxmayaraq, ölkədə tətbiq olunmuş karantin rejiminin tələblərini gözləməkla Milli Məclisin komitə iclasları onlayn, plenar iclasları açıq zalda keçirməklə təşkil olundu.

VI Çağırış Milli Məclisde yüzlərlə qanunlarda dəyişikliklər edildi, yeni qanunlar qəbul etdi. Qanunların qəbul edilməsində kəmiyyətdən keyfiyyətə keçid olundu və qəbul olunmuş qanunlar dövrün tələblərinə uyğunlaşdırmaqla daha çox xalqın maraqlarına cavab verir. Milli Məclisin yeni rəhbərliyin beynəxalq təcrübəsinə uyğun parlamentin beynəxalq elaqələri genişləndirildi. Parlamentlərərə işçi qrupları pandemiyə ilə əlaqədar səfərlərini məhdudlaşdırırsa da onlayn görüşlərin keçirilməsinə intensivləşdirildi və ölkəmizin haqq səsinin dünya parlamentarilərin diqqətine çatdırılmasında feal iş görüldü.

Təbii ki, Vətən mühərbi dövründə də ermənilərin mühərabə zonasından uzaq, dinc əhalimizin yaşadığı yaşayış məntəqələrimiz qadağan olunmuş rakətlərə atəşə tutması, şanlı ordumuzun öz haqq işinin görüdүünü, ölkəmizdəki milli həmrəyliyin düşmənə qalib gəldiyini, mühərabədən sonra regionda yeni reallıq yaratdığımızı və bu yeni reallığa uyğun Azərbaycan mövqeyi regionda davamlı sülh, təhlükəsiz və əməkdaşlıqlı ibarət olduğunu bütün beynəxalq görüşlərdə və məktub mübadilələri ilə həmkarlarımızın diqqətine çatdırılıb.

Deputatlar fealiyyətlərini dəha da aktivləşdirmək, seçicilərin yanında olmaq və problemləri ilə yerindəcə tanış olmaq üçün pandemiyənin tələblərinə gözləməkla seçicilərlə görüşlər keçirib, seçiciləri narahat edən bir çox məsələlərin hell olunmasına yaxından iştirak ediblər. Şəhid ailələri və qazilərlə mütəmadi görüşlər keçirilir, cəmiyyətin bu həssas təbəqəsinə diqqət daha da artırılıb. VI Çağırış deputatlar KIV-ile əməkdaşlığını aktivləşdirib, parlamentin plenar iclaslarında seçiciləri narahat edən müyyən məsələləri gündəmə getirib, qanunların qəbul olunmasına səmərələşdirici təklifləri səsləndirməkələ yeni tələblərə uyğun fealiyyəti qura bilib. Sonda qeyd etmək istəyirəm ki, VI Çağırış parlamentin fealiyyəti uğurludur, xalqın və dövlətin maraqlarına cavab verir və buraxılaraq yenidən növbədənkənar seçkilərin keçirilməsinə ehtiyac yoxdur".

Avqustun 2-də Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP)

Sumqayıt şəhər təşkilatının videoformatda IX hesabat konfransı keçirilib. Əvvəlcə müasir müsteqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, əməkənlili lider Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütönlüyü uğrunda şəhid olan Vətən oğullarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik süsutla yad edilib.

Konfransın gündəliyi təsdiqləndikdən sonra hesabat məruzəsi ilə çıxış edən YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədri Ramiz Hüseynov bildirib ki, şəhər təşkilatı öz fealiyyətini partiyanın Nizamnamə və Programına, partiya rəhbərliyinin tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun qurur. Bu müddət ərzində partiyaya qəbul, təsdiq olmuş iş planına əsasən tədbirlərin keçirilməsi, nizam-intizam gücləndirilməsi və şəhərin ictimai-siyasi həyatında feal iştirak istiqamətində uğurlu nəticələr qazanıb: "YAP Sumqayıt şəhər təşkilatı öz sıralarında 28572 nəfər partiya üzvü 336 ərazi ilk partiya təşkilatında birleşdirir. Onlardan 15649 nəfərini qadın, 13772 nəfərini gənclər təşkil edir. Şəhər təşkilatı təşkilatlanma işinin həyata keçirilməsini təmin edərək hesabat dövründə idarə və müəssisələrdə 9 ərazi partiya təşkilatı təsis edib. Hesabat dövründə 3334 nəfərin partiya üzvü olmaq haqqında ərzəsinə baxılmış və Yeni Azərbaycan Partiyası sıralarına qəbul edilmişdir".

R.Hüseynov qeyd edib ki, hesabat dövrü ölkəmizin həyatında müüm ugurlar və əlamətdar tarixi hadisələrlə zəngin olmuşdur: "Uğurlu keçirilmiş 2018-ci ilin prezident, 2019-cu ilin belediyyə, 2020-ci ilin parlament seçkiləri ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında önemli yer tutmuşdur. Zəfərlə nəticələnmiş Vətən mühərbi isə yaddaşlarımıza və tariximizə əbədi yazıldı".

Sonra Yeni Azərbaycan Partiyası Sumqayıt şəhər təşkilatının Nəzarət-Təftiş Komissiyasının sədri Akif Kərimovun hesabati dinlənilib.

Müzakirələr zamanı YAP Sumqayıt şəhər təşkilatı idarə Heyetinin üzvü, Sumqayıt şəhər İcra Hakimiyətinin başçısı Zakir Fərəcov, YAP Sumqayıt şəhər təşkilatı idarə Heyetinin üzvü, Milli Məclisin Aile, qadın və uşaq məsələləri ko-

mitesinin sədri Hicran Hüseynova, YAP Sumqayıt şəhər təşkilatı idarə Heyetinin üzvləri - Dövlət mükafatı laureati, Prezident təqədürü Təbrük Quliyev və Sumqayıt Perinatal Mərkəzin baş həkimi, əməkdar həkim Təranə Rəcəbli, YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının Şura üzvü, Sumqayıt Dövlət Universitetinin nəzdində Sumqayıt Dövlət Texniki Kollecinin direktoru, Əməkdar müəllim Mətanət Pırquliyeva çıxış edərək şəhər təşkilatının hesabat dövrü ərzində görüdük işlərdən bəhs ediblər.

Konfransda çıxış edən YAP Mərkəzi Aparatının Təşkilat şöbəsinin müdürü Əhliman Tağıyev müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, ulu öndər Heydər Əliyevin "YAP dünə-

nin, bu günün və gələcəyin partiyasıdır" fikrini öne çəkərək bildirib ki, bu tezis bütün dövrlər üçün öz aktuallığını qoruyur, partiyanın fealiyyətinə bələdçilik edir. YAP yaradığı gündən tutduğu yola sadıqliq nümayiş etdirərək, qəbul etdiyi qərarlarla, ireli sürdüyü təşəbbüs lər daim dövlətimizin, xalqımızın gələcəyinə xidmet edib, "Güclü dövlət, yüksək rifah" prinsipini gördüyü işlərin əsasında saxlayıb. Yeni Azərbaycan Partiyasının cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha da inkişaf etmiş, sıralarını kəmiyyət və keyfiyyət baxımından zənginləşdirmişdir. Ə.Tağıyev YAP Sumqayıt şəhər təşkilatına gələcək fealiyyətində uğurlar arzulayıb. Konfransda YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fealiyyəti qənaətbəxs qiyətləndirilib.

yası son 18 ilə yaxın dövrdə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha da inkişaf etmiş, sıralarını kəmiyyət və keyfiyyət baxımından zənginləşdirmişdir. Ə.Tağıyev YAP Sumqayıt şəhər təşkilatına gələcək fealiyyətində uğurlar arzulayıb. Konfransda YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fealiyyəti qənaətbəxs qiyətləndirilib.

Vüqar Rəhimzadə: “Azərbaycanın uğurlarını həzm etməmək müxalifətçilik yox, düşmən dəyirmanına su tökməkdir”

“30 illik müstəqillik tarixinə malik olan Azərbaycanın uğurlarının zirvəsində da- yanan Zəferimiz bütün sahələrdə görülen işlərin, həyata keçirilən təkmil islahatların, geləcəyə hesablanmış inkişaf strategiyasının təqdimatıdır. Son 18 ilde Azərbaycanı möhkəm temel üzərində inamlı irəli aparan möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin əsas tələbi budur ki, əldə olunan uğurlarla kifayətlənməməli, daim irəli baxmalıq. Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin təcrübəsindən bəhrəlməməli, ən mütərəqqi texnologiyalar Azərbaycana gətirilməli, bütün sahələrdə dayaniqli inkişafi təmin etmək üçün islahatlar davamlı olmalıdır. Daim bu çəgiriş edilir ki, həyat yerində durmur, qarşımızda yeni vəzifələr, hədəflər dayanır. Bu isə öz növbəsində islahatları qaçılmaz edir”. Bu fikirləri “iki sahil” qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə SİA-va acıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, hakimiyyətin hər üç qolunda-icra, qanunvericilik və məhkəmə-hüquq sisteminde aparılan davamlı islahatlar da ölkəmizin hərəkətli inkişafına xidmət edən addımlar sırasındadır: "Məlumdur ki, 2019-cu ilin sonlarında respublikanın ictimai-siyasi həyatında aparıcı rol oynayan, qəbul etdiyi qərarlar, irəli sürdüyü təşəbbüs'lərlə Azərbaycanın inkişafına böyük töhfələr verən Yeni Azərbaycan Partiyası ölkədə həyata keçirilən islahatların qanunverici orqanda da öz əksini tapması üçün Milli Məclisin buraxılması və növbədən kənar parlament seçkilərinin keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etdi. Prosedur qaydalarına uyğun addımların atılması nəticəsində sonda cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2020-ci il fevralın 9-da növbədən kənar parlament seçkiləri keçirildi. Yeni formalasılmış parlamentin ilk iclasında dövlət başçısı İlham Əliyev qanunverici organın qarşısında bir sıra vəzifələr govdou. Bu mühüm məqam

da xüsusi vurğulanır ki, yeni parlamentin rəhbərliyində müxalifət nümayəndəsinin təmsil olunması ölkəmizdə siyasi dialoq mühitinin yüksək səviyyədə olması barədə aydın təsəvvür yaradır. Həmçinin parlamentin komitə sədrləri arasında da müxalifət nüymayəndələri vardır. Son illərdə siyasi partiyalar arasında birlilik, həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi, sağlam dialoq mühitinin formalşaması istiqamətində atılan addımlar göz qabağındadır. Prezident Administrasiyasında Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyəti ilə əlaqələr şöbəsinin yaradılması, bu şöbənin müdürü hörmətli Ədalət Vəliyevin mütəmadi olaraq siyasi partiyaların rəhbərləri ilə görüşüb aktual məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparması və sair kimi mühüm addımların əsasında bir məqsəd dayanır ki, ölkədə vətəndaş birliliyi, həmrəyliyi möhkəm olsun, mövcud problemlərin həlli istiqamətində müxalifəti-iqtidarlı hər kəs fəal iştirak etsin, Azərbaycanın daha da da güclənməsi üçün müəyyənənşdirilən prioritətlərin icrasına töhfələr verilsin".

V.Rəhimzadə diqqəti 44 günlük ikinci Qarbağ müharibəsi, eyni zamanda, post-müharibə dövründə siyasi partiyaların vahid mövqədən çıxışına da diqqəti yönəldib. Vurğulayıb ki, Vətən müharibəsi dövründə 50-dən çox siyasi partiya Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasetə dəstəklərini ifadə edərək onun etrafında six birləşdiklərini qəbul etdikləri bəyanatla təsdiqlədilər: "Yenə də kənardə qalan radikallığı, inkarçılığı, qərəzi fəaliyyətlərinin əsas istiqaməti kimi qəbul edən AXCP və "Milli Şura"çılar oldular. Eyni ab-hava 15 İyun- Milli Qurtuluş Günündə Qarabağın tacı Şuşada iki dost, qardaş ölkənin - Azərbaycan və Türkiye prezidentlerinin birgə imzaladıqları Şuşa Beyannamesinə dəstəyin ifadəsi olaraq 50-dən çox siyasi partiyanın bəyanat imzalaması zamanı da vasandı. Bütün siva-

si partiyalar bu beyanatı imzalayıp Şuşa Bəyannaməsinə dəstəklərini ifadə etsələr də AXCP və yarandığı gündən xarici anti-Azərbaycan dairələrinə layihəsi kimi tanınan "Milli Şura" adlı üzdənirəq qurumun təmsilçiləri seyrçi mövqedə dayanmağı yeganə yol seçdilər. Bu da başadüşən idi. Qəlebə-mizin, Türkiyə-Azərbaycan birliliyinin təqdimatı olan bu Bəyannamə təbii ki, "düşmən dəyirmanına su tökən" ünsürləri razi salamılmalıdır.

Baş redaktör bütün bunlara kısa eks-kurs etmeyin səbəbini də açıqlayıb. Bildirib-ki, son günlər dağıdıcı ünsürlərin xaricdəki himayədarlarının dəstəyi və ssenarisi əsa-sında Azərbaycanın uğurlu inkişafına, döv-lət başçısı İlham Əliyevin düşünülmüş və məqsədyönlü, təkmil islahatlara söykənən siyasetinin nəticəsi olaraq əldə olunan uğurlara kölgə salmaq cəhdləri diqqətdən kənarda qalmır: "Bu ünsürlərin sosial şəbə-kələrdə səsləndirdikləri fikirlərə, paylaşım-lara diqqət yetirdikdə nə qədər cılız, dövlə-tinin, xalqının maraqlarını öz şəxsi ambisi-yalarına qurban verdiklərini görür və belelə-rinin Azərbaycan xalqı adından danışmağa haqlarının olmadığını bildiririk. Xalqımız ha-zırda Zəfərin sevincini yaşıyır. İşğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda həyat canla-nib. Qısa müddətdə bu torpaqlarda görülən işlər Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə im-kanlarının aydın mənzərəsini yaradır. Döv-lət başçısı İlham Əliyevin "ağlılı şəhər" və "ağlılı kənd" strategiyasına uyğun olaraq bu istiqamətdə ilk addim atılıb, artıq ilin sonu-na ilk "ağlılı kənd" - Zəngilan rayonunum Ağalı kəndi sakinlərini qarşılıyacaq. Soy-daşlarımız bu sevinci yaşadıqlarına görə şanlı Qəlebəmizin memarı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, rəşadətlili Azərbaycan Ordusuna sonsuz minnətdarlıqlarını ifadə edirlər. Belə bir şəraitdə xalqımızın sevincinə şərīk olub yeni dövrün real-liqlarına dəstək vermek avazına xarici dai-

rələrin əlində alətə çevrilib ölkəmizin imicinə zərbə vurmağın mənəviyyatsızlıqdan başqa adı yoxdur. Görəsən xarici anti-Azərbaycan dairələrin əlində oyuncağə çevrilən, onların ssenarisi əsasında hərəkət edən daxili bədxahalarımız hazırkı dövrə uğurlarımızı inkar yolunu tutaraq referendumun, növbədənkenar parlament seçkilərinin keçirilməsinə ehtiyacın olması kimi sərsəm iddialarla çıxış edəndə heç utanc hissi keçirirlərmi? Belələri haqqında çox gözəl deyiblər ki, "ütanmasan oynamamaña na var".

Baş redaktör bildirib ki, müasir müstəqil Azərbaycan hüquqi və demokratik dövlətdir. Ölkə qanunlarla idarə olunur: "Kimliyindən, vəzifəsindən, siyasi mənsublıyyətdən və eqidəsindən asılı olmayaraq hər kəs qanun qarşısında eyni məsuliyyəti daşıyır. Demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu yolunu tutan Azərbaycan daim demokratik təsisatların inkişafı istiqamətində atdı-ğı addımları ilə diqqət çekib. Milli Konstitusiyanın qəbulundan bugündək 3 dəfə referendumun keçirilməsi, qəbul olunan qanunlara əlavə və dəyişikliklərin edilməsi, yeni qanunların qəbulu və sair kimi məqamlar göz önündədir. Eyni zamanda, Azərbaycanda insan hüquqlarının qorunması və yeni müdafiə mexanizmlərinin müəyyənleşdirilməsi istiqamətində atılan addımlar da davamlılığı ilə diqqət çekir. Həyata keçirilən bütün tədbirlər, aparılan təkmil İslahatlar vətəndaş amilinə xidmet etdiyi üçün ölkəde sabitliyin, təhlükəsizliyin təminatı əsas vəzifə kimi qarşıda durur. Ölkədə hər hansı özbaşınlıqlar, qanunazidd əməllər qanun carxvasında öz qiymətini alır"

V.Rəhimzadə daha sonra qeyd edib ki, daxili bədxahalarımızın xaricdəki havadarlarının sıfırışı ilə möhtəşəm Zəfərimizin qazanılmasından bugündək apardıqları qərəzli təbligatların, qeyri-ciddi teşəbbüslerin əsasında bu antimilli ünsürlerin canla, başla xidmət etdikləri Ermənistanın düşdüyü çətin vəziyyətdən narahatlıqları dayanır. Azərbaycanın davamlı inkişafını həzm etməyən bu ünsürler çıxış yolunu ictimai fikri əsasında görsələr də, unudurlar ki, özləri öten əsrin 90-ci illərin əvvəllərinin nostalji hissələri ilə yaşasalar da nə xalq həmin xalq, nə də Azərbaycan həmin Azərbaycandır. Dəyişməyən yeganə məqam ermənilər və ermənipərest dairələrlə işbirliyində olan “sapı özümüzdən olan baltalar” a xalqın verdiyi Vətən xainları qiymətidir.

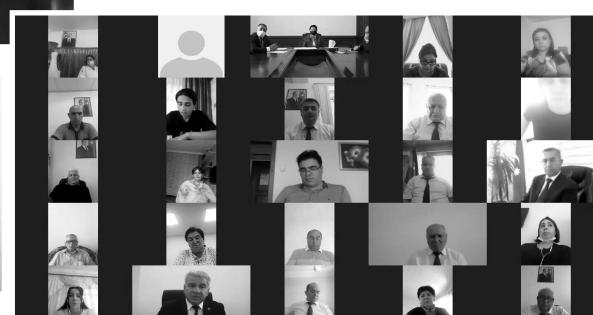
YAP Abşeron rayon təşkilatının XI hesabat konfransı keçirilib

Avqustun 2-də Yeni Azərbaycan Partiyası Abşeron rayon təşkilatının videoformatda XI he-

sabat konfransı keçirilib. Əvvəlcə Yeni Azərbaycan Partiyasının qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla vad edilib.

Gündəlik təsdiq edildikdən sonra YAP Abşeron rayon təşkilatının sədri Bilman Veliyev hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. Mərəzədə bildirilib ki, hesabat dövründə YAP Abşeron rayon təşkilatı təsdiq edilmiş tədbirlər və iş planları-na uyğun olaraq fəaliyyət göstərib. Əsas diq-qət rayonda təşkilat-

lanma işlerinin genişlən-
məsinə, ideoloji-təbliğat
istiqamətində fəaliyyətin
güclənməsinə yönəlib.
B.Vəliyev qeyd edib ki,
partiya sıralarına qəbulun
keyfiyyətinin yaxşılaşdırı-
rılması, ərazi
ilk partiya
teşkilatlarının
işinin təkmilləşdirilməsi
və gənclərin partiya sı-
ralarına gəlməsi hər za-
man diqqət mərkəzin-
dədir. Vurğulanıb ki,
YAP Abşeron rayon
teşkilatının üzvlərinin

A black and white photograph of a man with a mustache, wearing a dark suit, white shirt, and striped tie. He is seated in a leather office chair, looking slightly to his left with a serious expression. To the right of the main image, there are four smaller, vertical portrait photographs of people, likely family members, arranged vertically.

Eldar Quliyev: “Bakı Bəyannaməsi Prezidentin diplomatik siyasetinin reallığıdır”

Sevindirici haldir ki, bu gün Azərbaycan qalib olke kimi dünya dövlətləri tərəfindən qəbul edilməklə yanaşı, həmçinin, qonşu dövlətlərlə monolit birliyə malikdir. Bu nailiyyətlər isə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin böyük sərkərdəlik məharəti, güclü iradəsi və qətiyyəti, nəhayət, diplomatik siyasetinin reallığıdır. Məhz İkinci Vətən Müharibəsinin 44 gün ərzində 30 il işgalçı Ermənistandan azad olunan torpaqlarımızın və yenilməz ordumuzun şücaətin dövlət başçısına olan birmənalı da onun etrafında monolit birliyi, Türk güclü qardaş dövlətin Azərbaycanı da olması və onun atdığı istənilən müdafiə etməsi, həmçinin, dost dövlətinin ölkəmizə kömək etməye düşunu bəyan etmesi, həmçinin dövlətlər - Rusiya, İran, Gürcüstan, gər tərəfdəş dövlətlərin haqqımızı ife etməsi, həmçinin, bir çox dövlət nəlxalq təşkilatlar Ali Baş Komandan Prezident İlham Əliyevin son 18 illidəntlik fəaliyyəti dövründə həyata keçirərək siyasetinin nəticəsidir". Bu SİA-ya açıqlamasında millet vəkili Quliyev deyib.

baycan Respublikasının Milli Meclisi parlamentlerarası üçtərəfli əməkdaşlıq formatının təsis edilməsi təşəbbüsünü irəli sürərək, üçtərəfli tarixi Bakı Beyannaməsi imzalanıb. Üçtərəfli parlamentlerarası əməkdaşlıq formatının ölkələrimiz arasında tarixi qardaşlıq və dostluq münasibətlərinin daha da inkişaf etdirilməsinə, xalqlarımızın ortaq maraqlarına yüksək səviyyədə xidmət etməyə mühüm töhfə verəcək".

Bu gün imzalanan üçterəfli Bakı Bəyannamesinin dünyada analoqu olmayan qardaşlığın, Ulu Önder Heydər Əliyevin dediyi kimi, "Bir millət, iki dövlət" tezisinə əsaslanan realliğin təcəssümü oldğakn deyən millət vəkili Eldar Quliyev onu da vurğula-yıb ki, Türkiye və Pakistan 44 günlük Vətən müharibəsi dönmində və ondan sonrakı dönəmdə də daima Azərbaycanın yanında olub, Azərbaycan xalqı bu dəstəyi yüksək qiymətləndirir və heç zaman unutmayacaqdır: "Bəyannamənin ilk bəndində Azərbaycan, Türkiye və Pakistan arasında qardaşlıq, tarixi və mədəni əlaqələr, qarşılıqlı hörmət və əməkdaşlığı gücləndirmeyin lazımlılığının qəbulu vurğulanır. Bildirilir ki, dövlətlərimiz və millətlərimiz arasında mövcud olan əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsi üçün üç ölkə arasındaki parlamentar dialoq və əməkdaşlığın gücləndirilməsi vacibdir. Həmçinin, bəyannamənin digər bəndlərində parlament sədrlərinin müstəqillik, suverenlik, ərazi bütövlüyü və dövlətlərin bəy-nəlxalq sərhədlərinin toxunulmazlığı üçün güclü dəstəklərini və qarşılıqlı hörmətlərini yenidən təsdiq etdikləri qeyd olunub. Bir sözlə, bütün dünyaya nümunə olan və daim güclənən Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan arasında imzalana üçterəfli tarixi Bakı Bəyannamə Prezident İlham Əliyevin böyük sərkərdəlik məharəti, güclü iradəsi və qətiyyəti, nəhayət, diplomatik siyasetinin reallığıdır. Eyni zamanda, bu Bəyannamə ölkələrimiz arasında dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlıq münasibətləri dayanmadan inkişaf edəcəyinə müsbət təsir göstərəcək, bundan sonra da ölkələrimiz müxtəlif sahələrdə işbirliyini uğurla davam etdirməklə yeni tarixi nailiyyətlərin altına imza atacaqları".

RƏFIQƏ KAMALQIZI

“Son vaxtlar bə-
zi KİV-lərdə
yaxın vaxtlar-
da Konstitusiyaya dəyi-
şiklik edilməsi üçün re-
ferendum keçiriləcəyi,
eləcə də Milli Məclisin
təkrarən buraxılacağı ba-
rədə həqiqətə uyğun ol-
mayan məlumatlar və
müzakirələr yer almaq-
dadır. Hesab edirəm ki,
bu, müəyyən radikal si-
yasi qüvvələrin maraqla-
rıına xidmət edir”

Bunu açıklamasında Milli Məclisin deputatı Vüqar İskəndərov deyib:

Onun sözlerinə görə, daha çox "yeni gündəm yaratmaq", yaxud da diqqəti postmühəribə dövründə ölkədə görülən işlərdən yayındırmaq məqsədi daşıyan bu tip məlumatların hansı qüvvələrin marağına xidmət etdiyi hər kəsə bəllidir: "Mühəribə dövründə milli birlik və həmrəylilikdən kənar duran, Ordumuzadə heç bir dəstək verməyən bu qüvvələr postmühəribə dövrün-

Vüqar İskəndərov: Milli Məclisin buraxılacağı barədə məlumatlar həqiqəti eks etdirmir

də də əldə etdiyimiz Zəfərə kölgə salmaq üçün deridən-qabiqdan çıxırlar. Elə Azərbaycanda hər hansı zəruretin mövcud olmadığı halda “Milli Məclisin təkrarən buraxılması” mövzusunun dövriyyəyə buraxılması da həmin qüvvələrin qara niyyətlərin dən xeber verir. Bu cür qüvvələr Azərbaycanda dövlət idarəciliyinin, o cümlədən Milli Məclisin fəaliyyətinin yüksək səviyyədə qurulduğunu bili-bilə bu tip “xəyalı təkliflərlə” necə deyərlər qasınmayan yerdən qan çıxarmağa çalışırlar”.

Deputat vurğulayıb ki, Azerbaycanda təkmil və ahəngdar dövlət idarəciliyi mövcuddur və aydın hakimiyət bölgüsü var: "Elecə də müxtəlif dövlət quşrumları bir-birinin fəaliyyətini tamamlayır və effektivliyi daha

da artırır. Onu da xüsusi olaraq vurğulamalıyım ki, Milli Məclisin say tərkibi, eləcə də tərkibin formalaşdırılması üçün tətbiq olunan seçki sistemi uzun illərin sınağından uğurla çıxıb ve hazırda günün tələblərinə tam uyğundur. Mənim də təmsil olunduğum VI çağırış Milli Məclis öz fəaliyyətinin dövlət başçısının daxili və xarici siyasetinə, eləcə də tövsiyələrinə uyğun, yüksək səviyyədə qurulması üçün zəruri addımlar atıb".

Ötən müddət ərzində fəaliy-

“Müəyyən kəsim Jirinovskiyə qeyri-ciddi yanaşır, lakin...”

SİA “Bakı xəbər” qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyevin müsahibəsini təqdim edir.

radikal fikirlərini Jirinovski vasitəsi ilə səsləndirir. Bu, nə dərəcədə düzgündür?

- Son günlerin müzakirə olunan mövzularından biri də Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının deputatı, Liberal Demokrat Partiyasının sədri Vladimir Jirinovskinin Azərbaycan dövlətçiliyinə və rəhbərliyinə qarşı səsləndirdiyi qərəzliliklərdir. Bu, Azərbaycan cəmiyyətin-də çox ciddi narahatlıq yaradıb. Mövzularla bağlı sizin fikirləriniz nədir?

- Jirinovski Azərbaycan ictimaiyyətində, auditoriyasında çox yaxından tanış olan birisidir. Əlbəttə, müəyyən kəsimdə Jirinovski qeyri-ciddi adam təsiri bağışlayır. Siyasetə təsadüfən gəlmiş və artıq özünü hər cür görkəmdə göstərməkdən çəkinməyən şəxs ki mi qəbul edə bilərlər. Nəzərəalsaq ki, Jirinovski ta əzəldən bütün türk dünyasına qarşı hər zaman qərəzli davranıb. Hər zaman qərəzli bəyanatları ilə diqqət çəkib, Rusiya hakimiyyətində imperiyapərəst qüvvələrin maraqlarını ifadə edib. Hər zaman çox pis mənada rus şovonizm daşıyıcılarından birin olub. Ona görə də Jirinovskinin dediklərini qeyri-ciddi figurun dediyi kimi qiymətləndirib kənara qoymaq olmaz. Xüsusişlə də inddiki şəraitdə dedikleri çox maraqlıdır. Çünkü dedikleri qərezli və obyektiv həqiqətə mailik olmayan fikirlər faktiki olaraq Azərbaycan və Rusiya münasibətlərində korlanmasına xidmət edir. Birdən-birə Rusiya Azərbaycan münasibətlərinin yüksələn xətt ilə getdiyi vaxtda və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Moskvada uğurlu görüş keçirdikdən sonra bütün prinsipial məsələrdə fikirlərin üst-üstə düşdürüyü kimi Azərbaycan Prezidentinin bəyanatından sonra Jirinovskinin belə sözər danışması və açıq- aşkar iki ölkənin münasibətlərinin soyutmağa yönəlmüş bəyanatı təsadüf kimi qəbul oluna bilməz. Burada yüz faiz bəllidir ki, Jirinovskini danışdırırlar. Onu danışdırılanların müəyyən hissəsi Rusyanın hakimiyyətinin öz daxilində Rusyanın maraqlarına xidmət edən dairələrdir. Müəyyən bir hissəsi isə Ermənistən maraqlarına xidmət edən erməni lobbisi-dir.

- Belə bir fikir var ki, rəsmi Kreml sərt

yətin düzgün qurulması nəticəsində parlamentin parlaq nailiyətlər əldə etdiyini deyən V.İşkəndərov daha sonra bildirib: "Bu müddət ərzində Milli Məclisdə islahatların aparılması, qanunvericilik fəaliyyəti və beynəlxalq əlaqələr baxımından yeni uğurların əldə edilməsi, o cümlədən icra hakimiyəti orqanları ilə əlaqələrin qurulması fonunda vətəndaşlarla işin səmərəli şəkildə təşkili, bu kontekstdə deputatların fəallığının artırılması deyilənlərə sübutdur. Deputatların fəallığının artırılması ilə bağlı onu da bildirmək istəyirəm ki, mehz bu parlamentin fəaliyyəti dövründə vətəndaşlarla görüşlər ayda iki dəfə keçirilib. Bu da vətəndaş məmənunluğunu təmin edilməsinin əsas tutulduğuna daha bir sübutdur. Eyni zamanda, həm pandemiya ilə mübarizə zamanı, həm də Vətən müharibəsi zamanı görülen işlər Milli Məclisin fəvqəladə vəziyyətlərdə də iş qabiləyininin yüksək olduğu nu nümayiş etdirib".

- Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin qeyri-şəxsi mətbuat katibi rolunda həmişə Jirinovski oynayıb. Çünkü rəsmi şəxsler başqa zamanlarda bəyanatlar verirlər. Bu bəyanatların müəyyən mənada təkrar olunması ilə Jirinovski məşğul olur. Bunu da deyim ki, Jirinovskinin bəyanatı müəyyən mənada hələlərlə belə bir dövrədə təsadüf edir ki, Qərb ölkələri Rusiyani sixmağa başlayıb. Bayden və Conson 1 ay önce postsovət ölkələri ilə bağlı imzaladıqları xartiyada yazıb ki, Rusyanın postsovət ölkələrlə apardığı siyasetlə razı deyilik. Bundan dərhal sonra Putin Rusyanın yeni milli təhlükəsizlik strategiyasını bəyan etdi. Bu isə açıq şəkildə deyilirdi ki, biz münasibətlərimizi MDB ölkələri ilə və Çinlə daha da mökəmləndirəcəyik. Yəni bunun mənəsi ondan ibarətdir ki, Rusiya bu ölkələrlə münasibətləri daha da dərinləşdirmək və yaxşılaşdırmaq fikrinə lədir. Bu mənada Jirinovski ilə bağlı deyənilərik ki, Rusyanın xarici işlər nazirliyinin mətbuat katibi rolunda işinə davam edir. Çünkü onun verdiyi bəyanatda Azərbaycanın apardığı müstəqil siyasetdən qıcıqlanmaq var.

- *Jirinovski baxmayaraq ki, deputatdır. Rusyanın özündə onu ciddi siyasetçi kimmi qəbul edən yoxdur. Bu nə ilə bağlıdır?*

- Dediyim kimi, Jirinovskinin təlxək və qeyri-ciddi davranışları şübhəsiz ki, onu bələ göstərir. Amma onun dedikləri bəzən ciddi mətləblərə söykənir. Jirinovskinin Azərbaycan Prezidenti ilə bağlı fikirlərində açıq-ashar təhdid var. Azərbaycan hakimiyətinin mahiyyəti ilə bağlı dedikləri, ciddi məqamlarıdır. Bunlar yalnız və qərəzlidir. Amma siyasi nöqtəyi cəhətdən ciddi ittihamlardır. Dedikləri Azərbaycana qarşı xoş niyyətin göstəricisi deyil. İkincisi isə bəllidir ki, Jirinovskini danışdırırlar. Qeyri-ciddi figur olsa da, defələrlə Rusiya Dövlət Dumasında deputat seçilib. Qeyri-ciddi adam olsa da hansısa tərəfdən Rusiyaya bəzi məqamlarda lazımdır. Azərbaycan-Rusiya münasibətləri elə bir mərhələdədir ki, Jirinovski kimi qeyri-ciddi şəxslərin dili ilə danışmağa ehtiyac yoxdur.

- 44 günlük savaş müddətində Putin açıqlamasında belə dedi ki, savaş Azərbaycan torpaqlarında gedir. 11 yanvarda üçtorşlü görüş keçirildi. Rusiya bölgədə sülhün zəmanətçisi kimi, təqdim edildi. Rusiyadan Qarabağ siyaseti ilə bağlı dəyişiklik gözələyirdi. Bu çıxışlar Rusyanın Qafqazla bağlı siyasetində hər hansı bir dəyişiklik gözlənilirmi?

- Qarabağ münaqişesinin mahiyyətinə Rusyanın münasibəti tam şəkildə dəyişməyib. Qarabağ münaqişəsi həll olundu, tezisi nə Azərbaycan və Rusyanın yanaşması müəyyən mənada üst-üstə düşür. Həm Qarabağ işğaldan azad oldu, həm də status məsəlesi gündəmdə deyil. Rusiya Azərbaycanın torpaqlarının işğaldan azad olunması faktı ilə razılaşır. Jirinovski deyir ki, bütün SSRİ-nin tərkibindəki torpaqları Rusiyaya qatmaq lazımdır. Cənubi Qafqaz Rusyanın əbədi əzəli nüfuz zonasıdır. Bu o deməkdir ki, Azərbaycan Rusyanın vassali olmalıdır. Bu mənada, Jirinonovskinin dediyi ilə Rusyanın pərdəarxası ikili siyasetində uyğunluq vardır.

Qönçə Quliyeva

Şuşa Beyannaməsi: yeni müttəfiqlik formatına yol açan tarixi sənəd

Azərbaycanla Türkiye arasındaki münasibətlərin dünyada analoqu yoxdur. Siyasi liderlər dəfələr bu faktı təsdiq edirlər. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra iki qardaş ölkənin münasibətlərinin inkişaf xarakteri və dinamikası göstərir ki, yeni tarixi şəraitdə onlar daha dərin və əhatəli əlaqələr səviyyəsinə keçməkdə qətiyyətlidirlər. Bu baxımdan Azərbaycan-Türkiyə dostluğunun, qardaşlığının və birliyinin yeni təsdiqi sayılan müttəfiqlik münasibətlərinə dair Şuşa Beyannaməsi hər iki ölkə ilə yanaşı, region və dünya üçün də son dərəcə böyük əhəmiyyət kəsb edir. İndi ekspertlər həmin sənədi müxtəlif bucaq altında analiz etməyə çalışırlar. Meydana çox maraqlı tezislər çıxır. Biz bu yazida Şuşa Beyannaməsinin geosiyasi, siyasi, təhlükəsizlik və geoiqtisadi kontekstlərdə analiz etməyə çalışacaq. Təbii ki, bu sənəd hələ uzun müddət təhlil edilecek. Onun strateji özəllikləri tədqiq olunacaq. Hesab edirik ki, bu istiqamətdə tutarlı və elmi əsaslı araşdırılmalara ciddi ehtiyac yaranıb.

Siyasi-hüquqi bazaya əsaslanan “yol xəritəsi”: dövrün tələbləri kontekstində

Azərbaycan ile Türkiye arasında 2021-ci il iyunun 15-də Şuşa şəhərində imzalanan Beyannamə artıq tarixi sənəd kimi qiymətləndirilir. Beyannamədə iki müstəqil türk dövləti arasında qarşılıqlı münasibətlərin inkişaf etdirilməsinin siyasi-hüquqi çerçəvesi və konseptual istiqamətləri dəqiq müəyyənləşdirilib. Sənəddə bir çox önemli məsələlər öz eksini tapıb. Beynəlxalq müstəvilde birgə əməkdaşlıq, siyasi münasibətlər, iqtisadi-ticarət əlaqələri, mədəniyyət, təhsil, idman, gənclər siyaseti, hemçinin enerji təhlükəsizliyi, Cənub Qaz Dəhlizinin Türkiye, Azərbaycan və Avropa üçün önemi qeyd olunur. Ekspertlər şübhə etmirlər ki, Şuşa Beyannaməsi iki qardaş ölkənin münasibətlərinin qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq prinsipi üzrə və beynəlxalq hüquq normallarına tam uyğun inkişaf etdirilməsinə xidmət edəcək. Beyannamə tarixe əsaslanır və möhkəm təməllərə malikdir. Burada Türkiye və Azərbaycanın böyük liderləri, önderləri Mustafa Kamal Atatürk və Heydər Əliyevin kəlamları öz eksini tapıb. Bütövlükdə sənədin tarixiliyini təmin edən meqamlardan biri mehz münasibətlərin hüquqi zəminde qurulması və inkişaf etdirilməsi ilə əlaqəlidir.

Ekspertlər hələlik məsələnin bu aspekti üzərində nədənəse geniş dayanımlılar. Lakin əger söhbət iki müstəqil dövlətdən gedirse, münasibətlərin beynəlxalq hüquq normaları əsasında, suverenliyi gözləmə şərti ilə inkişaf etdirilməsi vacib şərtlidir. Əks halda, həm ədələt prinsipi pozulur, həm də gələcək üçün müəyyən risklər yaranır. Beyannamənin preamble hissəsində tərəflər əlaqələrin ümumi prinsiplərini ifadə edən müddəələrə yer verilir. Onlar üç aspektdə - tarixi, siyasi və hüquqi olaraq münasibətlərin siyasi-hüquqi prinsiplərə görə qurulmasını təsbit edirlər. Sənə-

The screenshot shows the homepage of the 'NEW TIMES' analytical information portal. The main headline is 'Şuşa Beyannaməsi: yeni müttəfiqlik formatına yol açan tarixi sənəd'. Below the headline is a large photo of two men in suits seated at a table with flags of Azerbaijan and Turkey in the background. The article is dated 27.07.2021, 10:00. The author is Kamal Adigözəlov. The sidebar includes a search bar, a sidebar menu with links like 'Beynəlxalq Münasibətlər', and a news feed with various headlines.

de ilk olaraq 1921-ci il Qars müqaviləsinə istinad edilir və çox aydın şəkildə göstərilir ki, müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Beyannaməsi beynəlxalq hüquqa dayanan və zamanca 100 il bundan önce böyük dövlətlərin də iştirakı ilə imzalanan tarixi Qars müqaviləsinə əsaslanır. Yeni Türkiye və Azərbaycan münasibətlərini müasir dövlətlər üçün vacib olan tarixi-hüquqi teməl üzərində müstəqil dövlətlər olaraq qururlar.

Siyasi və hüquqi baxımdan müstəsənə əhəmiyyəti olan bu məqam Beyannamədə belə göstərilir: "Tərəflər ... 9 fevral 1994-cü il tarixində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası və Türkiye Respublikası arasında dövlətlik münasibətlərinin inkişafı" və "Azərbaycan Respublikası və Türkiye Respublikası arasında əməkdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında Müqavila"ni rəhbər tutaraq" məmənələrə baxımdan siyasi, hərbi və təhlükəsizlik sahələrində əlaqələndirilmiş fəaliyyətlərin təşviq edilməsinə xüsusi önem verirlər. Bu fikir artıq iki ölkənin əlaqələrinin mezmunu və strategiyasını müəyyən edən iki sənədin əhəmiyyətini göstərir.

Nəhayət, iki qardaş ölkə qarşılıqlı münasibətlərin beynəlxalq səviyyədə mövcud olan şərtlər nəzərə alınmaqla, onlara tam əməl edilməklə qurulduğunu təsdiq edirlər. Bu bağlılıqda Beyannamədə belə bir müddəə da vardır: "Tərəflər ... beynəlxalq hüququn princip və normallarına, o cümlədən də Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinə uyğun olaraq qlobal və regional sülh, sabitlik və təhlükəsizliyin təmin edilməsində birgə səylərin davam

etdirilməsinin vacibliyini" vurğulayır.

Bu üç aspekt sənəddə məzmunca çox vacib bir müddəəda birləşdirilir. Həmin tezis Şuşa Beyannaməsində belə ifadə olunub: "Azərbaycan Respublikası və Türkiye Respublikası ... müttəfiqlik münasibətlərinin qurulmasının siyasi və hüquqi mexanizmlərini müəyyən edirlər". Bu, qlobal əhəmiyyətli və çox dəyərli bir siyasi-hüquqi seçimdir. Konkret deyilsə, Azərbaycanla Türkiye münasibətlərini prinsipial olaraq siyasi-hüquqi mexanizmlər əsasında qururlar. Bu isə müasir tarixi mərhələdə dövlətlərə münasibətlərde müstəqilliyi, suverenliyi, insan haqlarını, multikultural dəyərləri ən plana çıxarmaq deməkdir. Beynəlxalq münasibətlərde bütün dünyadan ən çox ehtiyac duyduğu faktorlar bunlardır.

Bələliklə, Şuşa Beyannaməsi tarixi, milli, regional və global məqyaslı siyasi-hüquqi temələ söykənir. Bu, sənədin müasir mərhələdə geniş istifadə olunan və dövlətlərə münasibətləri suverenlik, bərabərhüquqluluq, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı istiqamətləmiş şərtlər daxilində tənzimləyən prinsiplər üzərində bərqrər olduğunu nümayiş etdirir. Həmin tezisin işi Şuşa Beyannaməsinin konkret müddəələrinə nəzər saldıqda iki ölkə arasında, region ölkələrini əhatə edən və daha geniş geosiyasi məkanda təsir gücü ola biləcək çox aktual və maraqlı məqamları görə bilərik. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra regionda yaranan geosiyasi mənzərənin fonunda bunun tarixi əhəmiyyətini dərk etmek çox vacibdir. Çünkü ekspertlər Şuşa Beyannaməsinin tarixiliyində bəhs edərkən, strateji aspekti ciddi surətdə nəzərə almalıdır. Şuşa Beyannaməsi geniş geosiyasi məkanda sabitliyin, təhlükəsizliyin, sosial-mədəni və iqtisadi tərəqqinin yeni mərhələyə keçməsini təmin edə

biləcək sənəddir. Bunnadan başqa, həmin Beyannamə regional əməkdaşlığın yeni formatını qlobal səviyyədə mövcud olan reallıqlara uyğunlaşdırmaq üçün tarixi bir fürsətdir. Bir neçə konkret misal üzərində dayanaq.

Müttəfiqliyin sivil və müasir modeli: Ankara və Bakının qətiyyətli addımı

Beyannamənin preambledan sonrakı ilk müddəəsi belədir: "Tərəflər iki dost və qardaş ölkə arasında strateji səviyyədə inkişaf edən münasibətlərin durumundan məmnunluq ifadə edərək siyasi dialoğun bütün səviyyələrdə davam etdirilməsinin və qarşılıqlı yüksək səviyyəli sefərlərin əhəmiyyətini qeyd edirlər". Burada əydm ifadə olunur ki, Türkiye-Azərbaycan münasibətləri istisnasız siyasi dialoq əsaslanır.

Müasir tarixi mərhələdə dövlətlərə münasibətlərə bu prinsipial məqamın ne dərəcədə əhəmiyyətli olduğunu mütəxəssislər çox yaxşı bilirlər. Məsələ ondan ibarətdir ki, buna nə Baki və Ankara iki qardaş dövlətin münasibətlərini emosional yaxınlıq üzərində deyil, beynəlxalq hüquq çerçəvesində qururlar. Bunun üçün ən yaxşı və səmərəli vasitə, təbii ki, dialoqdır. Tesadüfi deyil ki, dünyanın hər hansı regionunda münaqışə və ya anlaşılmazlıq baş qaldırıqdır, böyük dövlətlər derhal "siyasi dialoq" vurğusu edirlər. Lakin bu prinsipe əməl edənlər çox azdır. Hətta böyük dövlətlər belə əksər hallarda dialoq yerinə öz maraqlarını, istəklərini güclə yolu ilə qəbul etdirməyi seçirlər.

Bunların fonunda Azərbaycanla Türkiye'nin dialoqu qarşılıqlı münasibətlərin əsas me-

Şuşa Beyannaməsi: yeni müttəfiqlik formatına yol açan tarixi sənəd

xanızmı kimi təqdim etmələri onların beynəlxalq hüququn və humanizmin principləri əsasında fəaliyyət göstərdiklərini nümayiş etdirir. Şübə yoxdur ki, bu nümune bütün region üçün vacibdir və real proseslərin dinamikasına ciddi təsir edəcəkdir.

Diger tərəfdən, iki türk dövlətinin münasibətlərini siyasi dialoq üzərində qurmaları Cənubi Qafqazın geosiyası mənzərəsinə əməkdaşlıq və təhlükəsizlik aspektlerində yeni ruh verir. Bu tezisin konkret təzahürleri Beyannamədə mövcuddur. Sənəddə açıq vurğulanır: "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası müstəqillik, suverenlik, ərazi bütövlüyü, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığı, dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq prinsiplərini rəhbər tuturlar". Buradan iki qardaş ölkənin regional münasibətlərdə vacib hesab etdikləri prinsiplər aydın görünür: 1) Müstəqillik; 2) Suverenlik; 3) Ərazi bütövlüyü; 4) Beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığı; 5) Dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq!

Bu punktların Beyannamədə xüsusi vurğulanmasına, ən azı, üç aspektdən baxmaq doğru olardı. Birinci, onların her biri BMT-nin Nizamnaməsinə tam uyğundur. İkinci, Türkiye ilə Azərbaycanın həm öz aralarında sivil münasibətlər qurma mexanizmidir, həm də hər iki qardaş dövlətin regional və global miqyasda yeritikləri siyasetin real məzmunudur. Üçüncüsü, bu prinsiplər hətta Ermənistana belə əməkdaşlığın perspektivi ilə bağlı çağırışdır! Bu mənada Şuşa Beyannaməsi Ermənistən, İran, Gürcüstan və Rusiya üçün yeni fəsətdir. Azərbaycan və Türkiyə tərəfdən əməkdaşlıq yolu tam açıqdır!

Şuşa Beyannaməsində yuxarıda vurğulanan əməkdaşlıq üçün konkret yol da öz əksini tapıb. Sənəddə yazılıb: "Tərefər Qafqaz regionunda sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi, bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası, eləcə də region dövlətləri arasında münasibətlərin normallaşdırılması və uzunmüddətli sülhün təmin edilmesi istiqamətində səylərini davam etdirəcəklər. Bu kontekstdə Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikasının xüsusi coğrafi vəziyyəti nəzərə alınacaqdır". Deməli, Ankara və Bakı hesab edirlər ki, sabitlik, təhlükəsizlik, iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası və region dövlətləri arasında münasibətlərin normallaşdırılması uzunmüddətli sülhün təmininə aparan konkret mexanizmlərdir. Şübə yoxdur ki, vurğulanan bu məqamlar tamamilə beynəlxalq hüquq çerçivəsindədir!

Həmin kontekstdə Beyannamədə sabitlik və sülhün konkret əməkdaşlıq formatlarından qaynaqlanacağıni ifade edən fikirlər olduqca əhəmiyyətli. Bu barədə indi ekspertlər de açıq danışırlar. Həmin bağlılıqda bir neçə məqamın üzərində dayanmağı gərəkli sayırlar.

Övvələ, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğan Şuşaya sefəri zamanı bildirib ki, "Altılı platforma dedik. Bu altılı platformada bildiyiniz kimi, Rusiya, Türkiye, Azərbaycan, Ermənistən, Gürcüstan və İran var. Bu altılı platforma ilə birlikdə artıq istəyirik ki, bölge rahatlıqla, sülh içində yaşılanan bir bölge olsun. Bu addımı atmaq üçün biz qardaşlıqla birlidə hər cür fədakarlığa hazırlıq. Cənab Putin eyni qaydada bu cür fədakarlığa hazırlıdır. Bu istiqamətde atılacaq addımlarla bölge bir sülh bölgəsinə çevriləcək".

Lakin, aydınları ki, Azərbaycan və Türkiyənin altılı əməkdaşlıq formatının reallaşması üçün regionda ölkələr arasında əlaqələr bərpa olunmalıdır, düşməncilik aradan qaldırılmalıdır və ünsiyət davamlı xarakter almalmalıdır. Bu şərtləri təmin etmənin geosiyası, geoqıtsası və mədəni aspektlərini əhatə edən, regional imkanları qlobal tələblərlə uzlaşdırın və ölkələr arasında nəqliyyat-dəşinma imkanlarını təmin edən təklifi də Azərbaycanla Türkiye Şuşa Beyannaməsində edib. O, indi dünya ekspertlerinin müxtəlif kontekstlərdə analiz etdiyi və qiymətləndirdiyi Zəngəzur dəhlizidir.

İkincisi, vurğulanan kontekstdə Beyannamədə oxuyuruq: "Tərefər Azərbaycan və Türkiyəni birləşdirən Azərbaycan Respublikasının qərb rayonları ilə Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında dəhlizin (Zəngəzur dəhlizi) açılmasının və həmin dəhlizin davamı kimi Naxçıvan-Qars dəmir yolu tikintisinin iki ölkə arasında nəqliyyat-kommunikasiya əlaqələrinin intensifikasiyə məhsüm töhfə verəcəyini qeyd edirlər".

Ekspertlərin əksəriyyəti Zəngəzur dəhlizini Türkiye və Azərbaycanın "geosiyasi çıxış qapısı" kimi siyasi-iqtisadi dividendlər aspektində qiymətləndirməyə çalışırlar. Bu, təbii ki, doğrudur və iki qardaş ölkənin ona haqqı vardır. Lakin məsələnin başqa tərefəsi siyasi, geosiyasi və tranzit - nəqliyyatda vasitəciliyi təmin edən ölkə-oyuncular kimi Azərbaycanla Türkiyənin üzərində böyük məsuliyyət götürmələri ilə əlaqəlidir.

Son 300 ildə regionun geosiyasi dinamikasına nézər salsaq, ortada nə qədər manənin və fərqli təbietli problemlərin olduğunu görərik. Şübə yoxdur ki, destruktiv güclər həmin faktorlardan əməkdaşlığın əleyhinə istifadə etməyə çalışacaqlar. Məsələn, qanunsuz ticarətə baş vurular, terror təhdidi ola bilər, Çindən gələn yüklerə qarşı təxribatlar istisna deyil və s.

Bütün bunlardan siğortalanmanın qarantili Türkiye, Rusiya və Azərbaycandır. Deməli, bu üç ölkə Zəngəzur dəhlizinin təhlükəsiz fəaliyyətini təmin etməlidirlər. Geosiyasi və siyasi kontekstdə bu, Türkiye və Rusiya ilə yanaşı, Azərbaycanın da regional güc kimi aparıcı mövqeyə çıxdığını göstərir. Şuşa Beyannaməsi isə bu reallığı rəsmi olaraq bütün dünən yanın qəbul edə biləcəyi statusda təsdiq və təsbit edir!

Belə çıxır ki, Zəngəzur dəhlizi sadəcə nəqliyyat məsrütu olmayıb, həm də geosiyasi, siyasi, coğrafi və hüquq fakt kimi Azərbaycanın müstəqil dövlət olaraq yüksəldiyi və hər kəs tərəfindən qəbul edilən geosiyasi statusunuñ rəsmi təsdiqidir!

Üçüncüsü, Şuşa Beyannaməsində Cənub Qaz Dəhlizinin adının ayrıca vurğulanması vacib geosiyası, geoqıtsası və təhlükəsizlik məqamıdır. Sənəddə konkret yazılır: "Tərefər regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə veren, təbii qaz mənbə və məsrut saxələndirilməsinə təmin edən strateji Cənub Qaz Dəhlizinin həyata keçirilməsində Türkiye və Azərbaycanın qabaqcıl rolunu vurğulayırlar. Tərefər Cənub Qaz Dəhlizinin səmərəli şəkilde istifadə olunmasına və daha da inkişaf etdirilməsinə yönəlmüş səyləri əlaqələndirilmiş şəkildə davam etdirəcəklər. Tərefər, həmçinin qlobal enerji sektorundakı prosesləri nəzərə alaraq regionun enerji təchizati təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi üçün elektrik sahəsində də

regional əməkdaşlıq töhfə verəcək səyərlər artırılaraq davam etdirilməsi üzrə niyyətlərini ifadə edirlər".

Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi Şuşa Beyannaməsində çərçivəsində dördüncü faktorla - Transxəzer Beynəlxalq Nəqliyyat Məşrutu və ya Orta Dəhlizin rəqabət qabiliyyətinin artırılması ilə tam səsləşir. Sənəddə vurğulanır ki, "Tərefər iki ölkənin ərazisindən keçən Şərqi-Qərbi/Orta Beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin rəqabət qabiliyyətinin artırılması məqsədile qarşılıqlı əməkdaşlığı möhkəmləndirəcəklər. Azərbaycan və Türkiyə intellektual nəqliyyat sistemləri texnologiyalarından istifadə etməkla Beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin Azərbaycan-Türkiyə hissələrində tranzit-nəqliyyat potensialını daha da inkişaf etdirəcəklər".

Məqsəd aydın və konkret qoyulub: Azərbaycanla Türkiye Zəngəzur dəhlizi de daxil olmaqla müasir texnologiyalarla təmin edilmiş tranzit-nəqliyyat infrastruktur formalasdırıllar ki, bundan istisnasız olaraq regionun hər bir dövləti faydalana biləcək. Eyni zamanda, həmin infrastruktur qlobal infrastruktura tam in-teqrasiya olacaq. Etiraf etmək lazımdır ki, bu, tarixi bir layihədir.

Bu kimi məqsədlərə çatmaq üçün Ankara və Bakı Şuşa Beyannaməsində müxtəlif istiqamətlərdə atacaqları addımları da dəqiq göstərirler. Onların sırasında Beynəlxalq Təşkilatları six işbirliyini, ortaq fəaliyyəti də nəzərdə tutan punkt vardır. Bunu beşinci faktor kimi qəbul etmək olar.

Beyannamədə yazılıb: "Tərefər aktual xarakter kəsb edən, qarşılıqlı maraq doğuran Beynəlxalq məsələlər üzrə həmərlik və qarşılıqlı dəstək nümayiş etdirərək yaxın və ya üstüste düşən mövqedən çıxış etməkələr ikitərəflə əməkdaşlığı dərinləşdirəcəklər və Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, ATƏT, Avropa Şurası, Türk-dilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı daxil olmaqla Beynəlxalq və regional təşkilatlar çərçivəsində bir-birinə qarşılıqlı dəstək göstərəcəklər". Aydın görünür ki, Beyannamədə iki qardaş dövlətin diplomatik imkanlarına geniş yer verilib. Bu, onların strateji proqramlarına istisnasız olaraq sivil əsərlərlə reallaşdırmaq niyyətlərini ortaya qoyur.

Vurğulanan məsələnin başqa bir aspekti altıncı faktorla - təhlükəsizliyin təminini ilə əlaqəlidir. Bununla bağlı sənəddə qeyd olunur: "Tərefər dənər hər hansı birinin fikrincə, onun müstəqilliyyinə, suverenliyinə, ərazi bütövlüyüne, Beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığına və ya təhlükəsizliyinə qarşı üçüncü dövlət və ya dövlətlər tərefindən təhdid və ya təcavüz edildiyi təqdirdə, Tərefər birgə məsləhətəşmələr aparacaq və bu təhdid və ya təcavüzün aradan qaldırılması məqsədile BMT Nizamnaməsinin məqsəd və prinsiplərinə müvafiq təsəbbüs həyata keçirəcək, bir-birinə BMT Nizamnaməsinə uyğun zəruri yardım göstərəcəklər. Bu yardımın həcmi və forması təxire salınmadan keçirilən müzakirələr yolu ilə müəyyən edilərək birgə tədbirlər görülməsi üçün müdafiə ehtiyaclarının ödənilməsinə qərar verilecək və Silahlı Qüvvələrin güc və idarəetmə strukturlarının əlaqələndirilmiş fəaliyyəti təşkil olunacaqdır".

Biz Şuşa Beyannaməsinin ayrı-ayrı müdəələlərini məqsədli şəkildə bir-biri ilə six məntiqi bağlılıqla təqdim etməyə çalışıq. Çünkü geosiyası, siyasi və tarixi aspektlərdə Şuşa Beyannaməsi iki müstəqil dövlətin müttəfiqlik

münasibətlərini qurmaq fəlsəfəsi ilə regional və qlobal əməkdaşlığın inkişafı fəlsəfəsinin six əlaqəsi nəzərə alınmaqla hazırlanıb. Ümid edirik ki, zaman bu tezisin doğruluğunu təcrübədə sübut edəcək!

Kamal Adıgözəlov
Newtimes.az

"Onlar heç vaxt istəklərinə nail olmayıacaqlar"

Erməni tərefi hər hansı təxribat törətməklə 44 günlük Vətən Müharibəsi neticələrinə şübhə ilə yanaşmaq isteyir. Yəni müharibənin bitmədiyini nümayiş etdirməyə çalışır". Bunu SIA-ya açıqlamasında Təkmül partiyasının sədri Teyyub Qənioğlu deyib.

Onun sözlərinə görə, erməni hərbi xunta rejimi gerçəklə barışmaq istəmir: "Bu baxımdan, Əli Kerimlinin və digərlərinin hərbi, siyasi diplomatik uğurlara kölgə salmağa çalışmalarını və ermənipərest mövqedən çıxış etmələri təəccüb doğurur. Çünkü bu gün heç kəsə sirr deyil ki, radikal müxalifət təmsilçiləri xaricdən maliyyələşən insanlardır. Yəni bunlara pul verənlər musiqini de sıfırış edirlər. Demək olar ki, adları çəkilən bu şəxslər xaricdən növbəti sıfırışlarını alıblar və beləliklə də, bu insanlar 44 günlük Zəfərə kölgə salmaq üçün əllərindən gələni edirlər. Ümumiyyətlə, adları çəkilən bu şəxslərin milli və dövlətçilik maraqlarına zərbə vurmağa cəhd etməsinin arxasında Azərbaycan dövlətinin inkişafını istəməyə bəzi xarici qüvvələr dayanır. Çünkü həmin xarici qüvvələrin istəkləri ölkəmizin əldə etdiyi uğurlara kölgə salmaqdan ibarətdir. Bunun üçün də daxildəki bəzi insanlardan istifadə edirlər".

T.Qənioğlu bildirdi ki, xarici və daxili məkrli qüvvələrin nə etməsində asılı olmayaraq onlar heç vaxt istəklərinə nail olmayıacaqlar: "Bu da yaxşı bir hal deyil, qinanıla bir haldır. Təbii ki, müxalifəçilərin iqtidarın hər hansı bir fəaliyyətinə kölgə salmaq isteyirsən, amma eger burada səhəbet dövlətin mənafeyindən gedirse, bunu etmek olmaz. Dövlətin mənafeyinə qarşı çıxmək heç bir siyasetçiye uğur gətirməyib. Yaxşı olardı ki, sözügedən qüvvələr bu cür hərəketlərindən el çəksinlər. Çünkü burada səhəbet dövlətin mənafeyindən gedir".

Gülyana

Qadınlar narkotik satışında niyə maraqlıdır?

Son günler sosial şəbəkələrdəki müzakirələrde Azərbaycanda narkomaniyanın artlığı deyilir. Eyni zamanda narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların pre-kursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizədə hüquq-mühafizə orqanları müxtəlif tədbirlər həyata keçirir. Narkotik satışı ilə məşğul olanlar saxlanılaq məsuliyyətə cəlb olunur. Bəs bu vasitələrin satışı artıbmı? Son vaxtlar narkotikaya qadınlar da cəlb olunub. Qadınlar bu işdə niyə maraqlıdır? SIA mövzu ilə bağlı məsələyə aydınlıq gətirmək üçün ekspertlərin fikrini öyrənməyə çalışıb.

"Narkotik istifadəçilərinin sayı son vaxtlarda artmayıb, bu problem hər zaman olub". Bunu SIA-ya açıqlamasında Jurnalist Ekspert Mərkəzinin sədri Ceyhun Musaoğlu deyib. Onun sözlerine görə, Azərbaycanda narkomaniya ilə məşğul olan gənclər hər zaman var: "Lakin son vaxtlar bu sosial şəbəkələrdə informasiya vasitelerinin artması həmin bu vəziyyətin daha da qabarıq görünmesinə şərait yaradıb. Amma bundan əvvələ də diqqət etsək görər ki, polis narkotikdən istifade edənlərlə mübarizə aparır və bir çox şəxs bunun üçün həbs olunub. Təbii ki, bu dövr ərzində həmin hallar daha da artıb. Ona görə ki, sərhədlər açılıb və bizim əlaqələrimiz genişləndir. Narkotik müxtəlif qonşu ölkələrdən getirilə bilir. Hərislik nəticəsində qeyri-qanuni olaraq pıxatrop maddələrin və kimyəvi maddələrin istehsalı artıq Bakı şəhərində və Azərbaycanda gizlin zırzəmilərdə və digər yerlərdə həyata keçirilir. Bunun özü də narkotik satışının və istifadəsinin çıxmasına getirib çıxarıb. Arazdırmalar göstərir ki, əvvəller hansısa qonşu ölkələrdən narkotik getirildi, indi artıq Bakının özündə sintetik məhsullardan narkotik alırlar. Bu isə insanların yaşaya-yaşa ölümüne səbəb olur. Bu yalnız insanlığın faciesi deyil, həm də qlobal dövriyin bələdir. Bu baxımdan hüquq-mühafizə orqanlarına dəstək olmaliyik. Jurnalistlər başqa aspektən, cəmiyyət isə başqa aspektən yanaşmalıdır. Hər kəs öz vicdanı, məsuliyyəti ilə mütləq hüquq mühafizə dəstəyimizi göstərməliyik. Hüquq-mühafizə orqanları çox ciddi mübarizə aparırlar. Lakin, bu mübarizənin perspektiv nəticəsi olsa belə narkotikanın qarşısı alına bilmir. Yeni yetmələr, gənclər, qadınlar da bu işlərə cəlb edilir. Bu problemin həllinə nail olmağın yolu ona elmi və fəlsəfi-nöqtəyi yanaşmadan keçir. Ən böyük səbəblərə elmi müstəvidə baxmaq lazımdır. Statistika göstərir ki, narkotik satışı ilə məşğul olanların çoxu savadsız, heç bir peşə təhsili olmayan, ali təhsilsiz şəxslərdir. Bunlar avaraqlığın əlamətləridir. Ən böyük problem heç nə ilə məşğul olmamadır. Deməli, biz müəyyənləşdirdik ki, daha çox savadsızlar və mütləisi olmayanlar narkotik işi ilə daha çox məşğuldur. Qeyri-hökumət təşkilətləri, Vətəndaş cəmiyyəti araya girməlidir. Vətəndaş cəmiyyəti dövlətin dəstəyi ilə iş yerləri və müxtəlif istehsal müəssisələri açmalıdır. Belə olduqda gənclərimizi işlə temin etmeli və texniki peşə məktəblərinin fəaliyyətini genişləndirməliyik. Sovet dövründə tüfəyli gəzənləri qanunla cərimə edirdilər. Belə insanlara bacarıq öyrə-

dilməlidir. Cəmiyyətdə gəncləri başlı-başına buraxmaq olmaz. Onları daim nezət altında saxlamaq lazımdır. Narkomaniyanın qarşısını sistemli yanaşma sayesinde almaq mümkündür".

"Təəssüf ki, narkomaniya ilə bağlı vəziyyət arzu olunan halda deyil və narkotik maddələrin də satışı xeyli yayılıb". Bunu SIA-ya açıqlamasında isə sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu deyib.

Sosioloq vurğulayıb ki, narkotik istifadəçilərin içində cəmiyyətin müxtəlif üzvləri var: "Bu şəbəkə həm qadınları, həm də kişiləri cəlb edir. Bu şəbəkə genişləndikcə daha çox insanı əhatə etməye başlayacaq. Bu şəbəkənin yaranmasına icazə verməməli idik. Bu şəbəkinin yaranmasında müxtəlif maraqlı qüvvələr var. Həmin maraqlı qüvvələrin tərkibi əvvəl narkotikdən pul əldə etmək istəyən adamlar id. İndi məndə bele bir şübhə var ki, Azərbaycana düşən olan ölkələrin de maraqlı var. Düşənen qüvvələr ölkəmizdə narkotikanın yayılmasını isteyir ki, Azərbaycana zərər vursunlar. Narkotika böyüyen yeni nəslə zərər vurur. Buna görə məsələdə diqqəti olmaq lazımdır. Narkotik satışı ilə məşğul olanlar komandalarına yeni üzv seçmək axtarışındadırlar. Kimin xarakteri zəifdirse, maddiyyati aşağıdırsa bu işlərə cəlb edirlər. Çünkü belə insanları narkotikaya cəlb etmək qurşandırmaq asandır. Şəbəkə o qədər genişlənib ki, artıq şəbəkədə qadınlar da yer alır. Yalnız maarifləndirmək işlərin aparılması bəs etmir. Məsələyə kompleks yanaşma lazımdır. Azərbaycan mühitində maarifləndirmə ilə inzibati metodları birgə etmək lazımdır. Yalnız inzibati metodların aparılması və ya tek maarifləndirmə işlərinin aparılması lazımi netice verməyəcək. Gərək kompleks tədbirlər görülsün. Bu baxımdan xüsusi olaraq tele-verlişlərin yaradılması və müxtəlif maarifləndirici carxların çəkilməsinə diqqət etməliyik. Elmi yanaşma mütəqəddir. Günü-gündən mürkəbbleşən cəmiyyətdə problemin qarşısını almaq üçün elmi yolda fəaliyyət programı hazırlanmaq lazımdır".

Qönçə Quliyeva

"Erməni könülli dəstələri"nin iflasa uğramasının əsas səbəbi

Bu ermənilər də qəribə məxlqdurlar ey... Baş naziri özleri seçiblər, indi de "nəm-nüm" edirlər. "Nəm-nüm"lərindəki "maddələrdən" biri də budur ki, Nikol vaxtıla baş nazir kimi, elə də pis nazir olmasa da, amma Ermənistən kimi "qəhrəman igidlər" malik bir ölkənin Ali Komandırı olarkən öz işinin öhdəsindən gələ bilməyib. Yəni, loru dildə desək, yarımçıq, belə bir "igid döyüşçülərə" məxsus erməni ordusunun "güçündən" lazımcıca yararlana bilməyib, silahını atıb qaçan "qəhrəman erməni əsgərlərinin" qabağını ala bilməyib və s...

Deyim ki, ermənilər bütün bunları elə-bələ də demirlər, belə ki, onlar dedikləri ni əsaslandırmak üçün tutarlı "faktlar" gətirirlər. Məsələn, onlar deyirlər ki, 44 gün-lük müharibədə filan qədər əsgər itirdiyimiz, nə qədər "ağrılar" çəkdiyimiz artıq arxada qalmaqdadır. Amma bə gün Azərbaycanın Ermənistən sərhədindəki hərbəsi esaslaşdırıcı və dəhənə nə bilim nə... həle ki, Ali Komandır kimi Nikolun heç vecinə belə gəlmir. Oturub sakit kabinetində, gətirilən sənədləri qollayıb. Halbuki, bütün bu hissələr ona yad olmalıdır, Nikolda da adnan tanınan "erməni ruhu" baş qaldırmalıdır. Yəni o, Ermənistən qalan torpaqlarını qorumaq üçün əvvəl təklif etdiyi vari-

antların yeni versiyalarını təklif etməlidir. ...Unudanlara xatırladı, ötən ilin 21 oktyabrında Nikol şəxsi "Facebook" səhifəsinə Ermənistəndəki vətəndaşlara "erməni könülli dəstələrinin" yaradılması baredə gözel bir təklif vermişdi. Əsində, 6 bənddən ibarət olan "bu gözəl təklif" erməni hərb işindən başı çıxanlar tərəfindən təqdir olunub təriflənsə də, amma sonradan heç bir işə yaramadı. Maraqlıdır ki, sonradan "bu gözəl təklif" i təqdir edib tərifləyənlər Nikoldan gizli də olsa dediklərini dandılar. Bəzi erməni hərbçiləri isə Nikolun "təklifinin" başlıca çatışmamazlığını onun natamamlığından, yəni 7-ci bəndinin olmamasında gördülər.

İndi ermənilər baş nazirdən 21 oktyabr təklifinin 7-ci bəndinin üzərində işləyib yəni variantda xalqa təqdim etməsini təklif edirlər. ...Deyirlər, bəlkə bu onları hazırlıda Ermənistən səhədində olan "azərbaycanlılar tərəfindən gelən bələdan" hifz edə bilə...

Rusyanın hərbi bazası Ermənistəndə çıxarılaçq

Modest Kolerov: "Türkiyə və Azərbaycan Cənubi Qafqazda dominantlıq edir"

indi Zaqafqaziyada (Cənubi Qafqaz) həm hərbi, həm siyasi, həm də iqtisadi planda birmənalı olaraq Türkiyə və Azərbaycan dominantlıq edir. SIA xəber verir ki, bu barədə "Regnum" informasiya agentliyinin baş redaktoru, siyasi ekspert Modest Kolerov calibə-də danışır.

O, eyni zamanda qeyd edib ki, Rusiya bu reallığı qəbul etməyə bilməz. Bu reallığı eyni zamanda İran da tanır. Kolerov bununla yanaş təhlükələr barədə də fikir bildirib. "Hər peşəkar müşahidəçi anlaya bilməz ki, Gürcüstanın və Ermənistən hərbi-siyasi cəhətdən çəkilərinin sıfırlaşması tarixin sonu deyil, fəqət onun yeni mərhələsinin başlanğıcıdır ki, bu da özündə yeni təhlükələri saxlayır" deyən siyasi ekspert eləvə edib.

"Azərbaycanın iradəsi olmadan, ATƏT-in Minsk qrupunun rolu bərpa edilməyəcək"

Ermənistən yenidən danışıqlar masasına otuzdurmaq istədiyi ATƏT-in Minsk qrupunun gələcək taleyinə gəlincə Kolerov bildirib ki, Ermənistən ATƏT-in Minsk qrupundakı apellyasiyası 10 noyabr 2020-ci ildəki razılaşmanın pozmaq və Rusiyaın rolu minimallaşdırılması baxımdından Qərbin maraqları ilə üst-üste düşür. "Bu, utoyiadır. Azərbaycanın iradəsi olmadan, ATƏT-in Minsk qrupunun rolu bərpa edilməyəcək. Qarabağın taleyi isə Bakıda həll olunacaq ki, bu da Rusiya faktorunun diqqətə alınıbmamasından asılı olmayıraq, Türkiyənin rolunu artırır. Burada özünü aldatmağa ehtiyac yoxdur: diplomatlara və diplomatik texnikalara olan bağlılıqla baxmayıaraq, ATƏT-in Minsk qrupu olub. Onun fəaliyyəti üçün artıq heç bir predmet yoxdur, baş redaktor bildirib.

"Bu, İrəvanın kapitulyasiyasının davamıdır"

Ermənistən-Azərbaycan sərhədində son zamanlar baş verən gərginliklə bağlı suali cavablandırıb. Modest Kolerov olayları belə elaqələndirib ki, baş verenler Azərbaycanın bu məsələdən daha çox səmərə götürmək istəyi ilə bağlıdır.

"Bu, həmçinin İrəvanın kapitulyasiyasının davamıdır. Bu isə yaxın zamanlarda da başa çatmayıacaq", "Regnum"un rəhbəri proqnozlaşdırıb.

Azərbaycanla Ermənistən arasındakı sülh razılaşması perspektivlərinə və ərazi bütövlüyünün tanınmasına gəlincə, Rusiya neşrinin baş redaktoru qeyd edib ki, əgər qarşılıqlı ərazi bütövlüyünün tanınmaması hələ də gündəmdədir, perspektivlik kifayət qədər uzaqdadır. "Praktiki sərhədin təyin olunması üçün çox illər lazımdır. Mövcud sərhədyanı münaqışə də məhz gələcək sərhədlərin müəyyən olunmasına görə baş verir", deyən Kolerov hesab edir ki, yaxın günlərdə yalnız delimitasiya və demarkasiya, sərhədlərin təchizatlaşdırılması ətrafında danışıqlara başlamaq mümkündür.

Rusiyalı siyasi şərhçi və baş redaktor Rusyanın 102-ci hərbi bazasının Ermənistən Gümrü şəhərindən çıxarılması perspektivlərinə də toxunaraq qeyd edib ki, İrəvan 10 noyabr 2020-ci ildəki razılaşmaya görə indi ritorik qaydada Rusiyaya "minnetdarlıq" edir, o cümlədən, KTMT-nin diskreditəsi üçün perspektivlərini müəyyən edir, bu isə Rusiya bazasının Ermənistəndən çıxarılmasına yönəlib. Ermənistən bu vasitə ilə Qərbe "stavka" edir.

Rövşən RƏSULOV

Baş Prokurorluq istintaq aparı - Eldəniz Səlimovla bağlı

Deputat Eldəniz Səlimov poorisəmədəni döyməsi hədise ilə əlaqədar qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq Baş Prokurorluqda istintaq aparırlar və sözsüz ki, nəticələri üzrə qanunauyğun qərar qəbul olunacaq. SIA xəber verir ki, Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidmətinin KİV və İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin reisi, polis mayoru Elşad Hacıyev polis əməkdaşını döyen deputat Eldəniz Səlimovla bağlı metbuat ünvanlaşdırılmış sorğuya cavab verərən belə deyib.

Onun sözlərinə görə, Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən qanunvericiliyin tələbləri dəyişdirilər. Dövlət başçısının aidiyəti fərمانları, Nazirlər Kabinetinin qərarları rəhbər tutularaq ötən ilin mart ayından etibarən xüsusi karantin rejimini nəzarət həyata keçirilir və cəmiyyətdəki mövqeyindən, tutduğu vəzifədən asılı olmayıraq hər kəsin müəyyən olunmuş məhdudiyyətlərə əməl etməsi tələb olunur. Bu məsələyə fərqli yanaşma yaxud hər hansı istisna yoxdur.

"Eyni zamanda, xüsusi karantin rejimini nəzarət və digər sahələrdə xidməti vəzifələri lazımi seviyyədə yerinə yetirməyən əməkdaşlar barəsində Nazirlik tərəfindən araştırma aparırlar və zəruri tədbirlər görülür və mülki vətəndaşlar kimi polis əməkdaşları da qanun qarşısında məsuliyyət daşıyırlar. Ümumən qanunu pozan polis əməkdaşı olsa belə, töretdiyi əməlin tərkib əlamətləri cinayətdirsə, o, məsuliyyətdən kənardə qalmır. Xidmətə və fealiyyətdə əsas prinsip qanunçuluq, vətəndaş məmənnuluğunu təminatıdır.

Ictimai mövqeyindən asılı olmayıraq, hər kəs həyat və sağlamlıqla əlaqəli bu həssas və riskli dövrdə daha məsuliyyətli olmalıdır".

Ağasəf Babayev

- Naqif müəllim, Vətən müharibəsində tarixi Zəfərimizin yaratdığı reallıqlar Azərbaycanla dost ölkələrə bütün sahələrdə əməkdaşlığı daha da dərinləşdirməyi çağırışlar edir. Dünənimizdən bu günümüzə baxdıqda qardaş Türkiyə ilə əlaqələrimizi necə xarakterizə edərəm?

- Türkiye Cumhuriyyəti Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan ilk dövlətdir. Türkiye Azərbaycan müstəqillik qazanıqdan sonra daim yanımızda olan, destəyini eşirgəmeyən ve istenilən platformada dəstək olmağa çalışan qardaş, dost ölkədir. Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri hazırda müttəfiqlik səviyyəsindədir. Ölkələrimiz arasında yalnız siyasi, herbi, mədəni deyil, iqtisadi əlaqələrin de dərinləşdirilməsi prioritətdir və ikitərəfli dövriyyənin artırılması üçün hökumətlərarası komissiyalar fealiyyət göstərməkdərlər.

44 günlük Vətən müharibəsində Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilk gündən Azərbaycanın yanında olduğunu ve dəstək verəcəklərini bəyan etdi. Türkiyənin bütün rəsmilərinin, sade vətəndaşlarının qəlbini hər saniye Azərbaycanla bir döyündü və 44 günlük ikinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanı tək qoymadılar. Azərbaycan qardaş Türkiyənin bu münasibətini, dəstəyini, qardaşlığını heç zaman unutmayaçaq. Vətən müharibəsində əldə edilən Zəfərdə Türkiyədən aldığımız mənəvi və siyasi dəstəyin rolü böyük oldu. Eyni zamanda, hərbi sahədə təcrübə məbadiləsi aparıldı, hərbcilərimizin bilik və bacarıqlarının artırılmasında Türkiyə hərbcilərinin böyük rolu oldu.

İkinci Qarabağ müharibəsində tarixi Qəlebəmizdən sonra dekabrın 10-da keçirilən Zəfər Paradında Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iştirak etdi. Bu parad, Türkiye Prezidentinin Azərbaycan Prezidentinin yanında olması dünyaya bir mesaj oldu. Bu Zəfər Paradında növbəti görüşün Şuşada keçirilmesi ilə bağlı razılıq əldə olundu. Şuşada keçirilən görüşlər, Şuşa Beyannamesinin imzalanması isə Azərbaycan və Türkiyə münasibətlərinde yeni səhifə açdı. Azərbaycanla Türkiyə arasında həm hərbi, həm iqtisadi sahədə müttəfiqliyin rəsmiləşdirilməsinin şahidi olduq. İki dost, qardaş ölkə müttəfiqliklərini dünyaya bəyan etdilər. Bu Beyannamə Azərbaycan və Türkiye münasibətlərinin gelecəyini müyyənəşdirən bir sənəddir. Azərbaycanın zəfərinin əsas simvolu olan mədəniyyət paytaxtı Şuşada hər iki Prezidentin imzaladığı sənəd bu dövlətlərin həmisi birləşə olacaqlarını, birləşə mübarizə aparaqlarını, Türkiye və Azərbaycan qardaşlığını daimi və əbədi olacağını təsdiqləyən və möhürüleyən tarixi hadisə oldu.

- Ölkələr arasında əlaqələrin inkişafında hakim partiyaların rolunu nəzərə alsaq Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Türkiyənin hakim Ədalət və İnkısap Partiyası arasında əməkdaşlığı necə dəyişdirirsiniz? Şuşa Beyannamesindən irələ gələn vəzifələrin tölfəsləri barədə fikirlərinizi bilmək maraqlı olardı. Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkısap Partiyasının Gəncədə birgə təşkil etdikləri konfrans hansı çağırışları özündə ehtiva edir?

Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan dostluğu gündən-günə möhkəmlənir, sevincimiz, kədərimiz birdir

Milli Məclisin deputati Naqif Həmzəyevin yap.org.az-a müsahibəsi

- Azərbaycan-Türkiyə münasibələri bütün sahələrdə olduğu kimi, hakim partiyalar arasında da yüksələn xətə inkışaf edir. Artıq Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkısap Partiyası arasında münasibələrin yeni dövrü başlayıb. Yeni Azərbaycan Partiyasının 2021-ci il Martin 5-də keçirilən VII qurultayında qəbul olunan qərarlar, yeni Nizamnamə və formalasın yenisi tərkib, həmçinin Ədalət və İnkısap Partiyasında yeniliklər bu əməkdaşlığı daha da irəli aparmaq üçün mühüm şərait yaradır. Qarsılıqlı səfərlər əlaqələrin yeni istiqamətlər üzrə inkişafında ehəmiyyətli rol oynayır. Eyni zamanda, Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budagovun rəhbərlik etdiyi nümayənde heyəti iyunun 2-də Ankarada səfərde olarkən əməkdaşlığı dair imzalanan niyyət protokoluna əsasən Şuşa Beyannamesindən irəli gələn vəzifələrin icrası və perspektivlərə bağlı konfrans keçirilməsi qərarına gelinmişdir.

Bu tədbirdən əvvəl COVID-19-la mübarizə tədbirlərinin tələblərinə uyğun olaraq iki dəfə videoformatda konfrans keçirilmişdir. Növbəti konfransın 44 günlük ikinci Qarabağ müharibəsində erməni vəhşiliklərinə şahidlik edən Gəncədə keçirilməsi qərara alınmışdır. Ümumiyyətlə, Türkiyənin hakim Ədalət və İnkısap Partiyası (AKP) Sədrinin birinci müavini Numan Kurtulmuşun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri çox məhsuldar və uğurlu keçdi. Prezident İlham Əliyevin Türkiyə nümayəndə heyətini qəbul etməsi, həmçinin digər səviyyələrdə keçirilən görüşlər Azərbaycanla Türkiyə, hakim partiyalar arasında əlaqələrin inkişaf səviyyəsinə işq salmaqla yanaşı, əməkdaşlığın daha da dərinləşdirilməsi üçün mövcud potensialın artırılması genis imkanlar yaradı. Gəncə şəhərində keçirilən konfransda da bu məsələlər ətrafında müzakirələr aparıldı. "Şuşa Beyannamesi: milli-mənəvi dəyərlərimiz sadıqlıq və gələcək əməkdaşlıq üçün yeni çağırışlar" mövzusunda konfransda çıxış edən həm Azərbaycan, həm də Türkiyə tərəfdən məruzəcələr məhz Şuşa Beyannamesinin önemindən, ehəmiyyətindən geniş bəhs etdilər. Bu sənədin müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığı yol açdığını əsaslı şəkildə diqqətə çatdırıldı. Həmçinin Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin inkişaf etdirilməsi üçün bu Beyannamədən irələ gələn məsələlərin tezliklə öz həllin tapacağına əminlik ifadə olundu. Ümumilikdə konfransın mövzusu özündə bütün məqamları, çağırışları, mesajları ehtiva edir.

kanlılar yaratdı. Yaxın gələcəkdə də belə qarsılıqlı səfərlər olacaq, tədbirlər keçiriləcək, iki dost, qardaş ölkənin hakim partiyaları arasında təcrübə məbadiləsi genişləndiriləcək.

- Azərbaycan irəli sürdüyü təşəbbüsleri, qəbul etdiyi qərarları ilə daim regionda və dünyada yeni əməkdaşlıq formatlarının yaranmasına, təhlükəsizliyin, dayanıqlı sülhün təmin olunmasına xidmət edir. Azərbaycan təşəfinin təşəbbüsü ilə gerçəkləşən Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan parlament sədrlərinin birgə toplantı və qəbul olunan Bakı Beyannaməsi hansı perspektivləri vəd edir?

- Yeni reallıqlara uyğun davamlı addımların atıldığı hazırlı dövrde Azərbaycan, Türkiye və Pakistan parlament sədrlərinin de Bakı şəhərində toplantısının keçirilməsi və Bakı Beyannaməsinin imzalanması olduqca ehəmiyyətlidir. Bu görüş üç ölkə arasında mövcud olan birləşmiş etdirir. Azərbaycan, Türkiye və Pakistan arasında qardaşlıq əlaqələri mövcuddur. Həm Türkiyə, həm də Pakistan Vətən müharibəsinin ilk anlarından Azərbaycana dəstəklərini ifadə etdi. Parlament diplomatiyası münasibətlərin quşulması və Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması məsəlesi mühüm töhfə verir. Biz mühərbi də qazandığımız Zəfəri diplomatik masada da Zəfərə çevirə bilməsik.

Azərbaycan, Türkiye və Pakistan parlament sədrlərinin rehbərliyi ilə nümayəndə heyətləri işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə, xüsusi şəhərində oldular. Onların bu səfəri, Şuşadan səsləndirdikləri mesajlar dönya ictimaiyyətinin diqqətində oldu. Üç dost, qardaş ölkənin parlament sədrlərinin toplantısının sonunda qəbul olunan Bakı Beyannaməsi əməkdaşlığın inkişafına geniş imkanlar açır. Regionda sülhün, təhlükəsizliyin dayanıqlığının təmin olunmasına töhfələr verilməsi əsas hədəflər sırasındadır. Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan birlüyü, həmrəyliyi, dostluğunun daha da möhkəmləndirməsi üçün Bakı Beyannaməsi çox ehəmiyyətlidir.

- Azərbaycan və Pakistan parlamentləri arasında imzalanan Anlaşma Memorandumu iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafına hansı yenilikləri əlavə edəcək?

- Azərbaycan və Pakistan parlamentləri arasında imzalanan Anlaşma Memorandumu iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafına çox böyük töhfələr verəcək. Qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycan parlament diplomatiyasından çox uğurla bəhrələnir. Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin qarşımıza qoyduğu vəzifələre nail olmaq, məqsədlərə çatmaq üçün məhz parlament diplomatiyasının yaradığı imkanlardan istifadə edir. İkitərəfli çərçivədə əlaqələrin

inkişafi əməkdaşlığın coğrafiyasının gələcəkdə genişlənməsinə stimul olacaq.

-Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan birlüyü, həmrəyliyi dəstək Turkey'də baş verən yanğının və onun fəsadlarının aradan qaldırılmasına dəstəkədə öz aydın ifadəsinə tapır. Bununla bağlı fikirlərinizi bilmək istərdik...

-Təəssüflər olsun ki, hal-hazırda Türkiyədə meşə yanğınları yaşanır. Üç dost, qardaş ölkənin birləşməsi bu gün də diqqətdədir. Azərbaycanla yanaşı, Pakistan da Türkiyənin yanında olduğunu bildirdi, dəstəyini, köməkliyini göstərir. Azərbaycan ilk andan qardaş Türkiyənin yanındadır. Dövlət başçısı İlham Əliyev Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın üvanlaşdırılmış məktubda bu birləşmənin, həmrəyliyimizin bütün məqamları öz əksini tapmaqla yanaşı, güclü Türkiyənin bu sınaqdan da uğurla çıxacağına əminlik ifadə olundu. Azərbaycan və Türkiyə həm sevincli, həm də kədərli günlərdə daim bir-birinin yanındadır. Ölkə Prezidenti İlham Əliyev tapşırıq və göstərişlərinə əsasən Fövqəladə Hallar Nazirliyinin müvafiq yanğınsöndürmə qüvvələri qardaş ölkədə hadisə yerindədir. İki dost ölkə ölkə arasında qardaşlıqdan irəli gələn dəstək addımları təqdirəlayıqdır. Ümumiyyətlə, Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan dostluğu, qardaşlığı yeni mərhələdədir. Bu münasibətlər gündən-günə inkişaf edir. Sevincimiz də, kədərimiz də birdir.

Türkiyə səfirini öldürmək üçün 2 milyona qatil tutdu

Xaricdə tutularaq Türkiyəyə getirilən FETÖ imamı Orhan İnandi ilə bağlı iddianamədə bu fikirlər yer alıb: "Mən bir şəxsi qətlə yetirəcəyim məqabilində 2 milyon dollar verəcəyim" dedi. Sui-qəsddən imtina etdiyim üçün məni həbs etdirdi".

SİA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumatə görə, MİT-in uğurlu əməliyyatı nəticəsində tutularaq Türkiyəyə getirilən Orhan İnandi həbsxanaya göndərilib. Məlum olub ki, 10 Avqust 2018-ci ildə FETÖ-cü Orhan İnandını təşkil edilmiş iftar süfrəsində görünen səfir açıq şəkildə etiraz edib ki, "Mən terrorçularla bir masada oturmaq istəmirəm". Bundan sonra İnandi Türkiyənin Bişkekdəki səfiri Cengiz Kamil Fırata qarşı sui-qəsd təşkil etməyi planlaşdırıb.

İnanlıya qarşı "silahlı terror təşkilatı qurmaq və ya ona rəhbərlik etmək" ittihamı ilə təşkilət. İddianamədə bu fikirlər yer alıb: "Mən bir şəxsi qətlə yetirəcəyim məqabilində 2 milyon dollar verəcəyim" dedi. Sui-qəsddən 500 min dolları nağd şəkildə və 1,5 milyon dollar isə xaricə gedəndən sonra verilecəkmiş.

M.Y. pul təklifindən sonra ona verilən "Glock" markalı silahla Bişkek səfərliyinə iki dəfə girdiyini, türk olduğu üçün üstünün axtarılmadığını deyib. Əlavə edib ki, onu sui-qəsd üçün göndərən şəxslərin bəyində gözləyib, amma qətlə töötəmədiyi üçün İnandi və ətrafi tərəfindən əsassız ittihamlarla (rüşvet aldığına görə) Qırğızistanda həbsxanaya göndərilib.

"Rus qoşunlarının bölgədə yerləşdirilməsi ermənilərə üstünlükler yarada bilməz"

"Nikol Paşinyanın nazirlər kabinetinin iclasında Zəngəzur dəhlizinin açılmayacağı barədə bəyanatı hansısa gizli danışçılar nəticəsində sərhədə rus qoşunlarının yerləşdirilməsi barədə razılaşmaya hesablanıb. Bu danışçıların axırı rus qoşunlarının yerləşdirilməsi ilə nəticələnəcək. Men bilmirəm rus qoşunlarının yerləşdirilməsi na qədər Ermənistana vacibdir". Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli deyib.

Onun sözlerinə görə, Ermənistən təkər sərhədləri qorumaq deyil, həm də sərhədlərin demarkasiyası zamanı məsələni öz xeyrinə həll etmək istəyir: "Bu baxımdan, rus qoşunlarının bölgəyə yerləşdirilməsi arzuedilən deyil. Onuz da bölgədə kifayət qədər rus hərbi bazaları var, indi de Ermənistən sərhədlərinin böyük hissəsinin, yəni Türkiyə və İranla sərhədləri rus əsgərləri qoruyur. İndi de Azərbaycanla sərhəddə qoşunların yerləşdirilməsi vəziyyəti dəha da mürəkkəblədir. Sülh sazişi imzalanmayıb, sərhədlərin tam demarkasiyası baş verməyib. Bu baxımdan, rus qoşunlarının bölgədə yerləşdirilməsi ermənilərə üstünlükler yarada bilməz".

Gülyana

Dil qəlbin bəyancısı, əqlin nümayəndəsi, şəxsiyyətin açarı və insan ruhuna açılan ən mühüm pəncərədir. Dil vasitəsi ilə danişq yaranır. Dil Allahın insana verdiyi ən böyük nemətlərdən biri, başqaları ilə əlaqə yaradıb rəbitənin inkişaf etdirilməsi üçün mühüm bir vasitədir. Eyni zamanda, onun çoxlu bələləri da vardır ki, bir çox günahların mənşəyi ola bilər. Çox danişmağı vərdisi edən insanlar özünə nəzarət etməkdə əziyyət çəkir. Belə insanlar üçün susmaq zindanda oturmaq kimidir. Əxlaq alımları çox yatmaqla, çox danişmağın insan təkamül yolunda ciddi maneələr hesab edirlər.

Əslində isə zəruri ehtiyatdan ərtiq yatmaq, danişmaq, yemeyin, hətta dünya həyatı üçün de heç bir faydası yoxdur. Bu işlər insanın qiymətli vaxtını əlindən alır, onun işlərinə ciddi zərbə endirir. İnsan çox yeməkle və yatmaqla vaxt itirir, çox danişmaqla da enerji itkisine məruz qalır. Vəzifəsinin əsas hissəsi danişmaqdan ibarət olan müəllimlərin, natiqlərin fiziki cəhətdən zəifliyi deyilənlərə sübutdur. Bu insanlar danişib qurtarandan sonra möhkəm yorğunluq hiss edirlər. Təbii ki, insanlara doğru yolu təbliğ etmək üçün danişmaq düzgündür. Söhbət boş yere çox danişmaqdan gedir. Vacib olmayan yerde danişmaq bəzən insanı cəhənnəmədə apara bilər. İnsan üçün böyük günah hesab olunan qeybət, böhtən söz gəzdirmə çox danişmağın nəticəsidir.

**“Söz dilə
gəlməyincəyə
qədər sənin
ixtiyarındadır,
lakin bir söz
danişdinsə sən
onun ixtiyarında
giriftar olursan”**

Elm adamları sübut ediblər ki, qadınlar çox danişir və bundan həzz alırlar. Mütəxəssislərin fikrincə, qadınlar sosial münasibətlərinə danişaraq yaradır və gücləndirirlər. Qadının fitrətində və ruhunda danişmanın böyük əhəmiyyəti var. Araşdırılara görə, qadınlar kişilərdən 3 dəfə daha çox danişırlar. Kişilər isə gün ərzində 2-3 min söz istifadə edirlər. Qadınların 21 min jest və sözdən istifadə etməyi mütəqdir. Qadın əger gün ərzində 11 min ünsiyyət vasitəsi istifadə ediblər, mütəq 9 minini də harasa sərf etməlidir. Qadınların çox danişmasının psixoloji səbəblərini də açıqlayıb. Qadın kədərlə olduğu zaman yaxşı olmaq üçün danişmağa çalışır. Kişilərdə isə bu, tərsinədir, kişi susmağı sevər. Qadınlar düşünərkən de yüksək səslə düşünər və fikirlərini birbaşa deyirlər. Ümumiyyətlə, çox danişmaq kişi üçün də, qadın üçün də zərərlidir.

**Bəs bu problemi
necə aradan
qaldırmaq olar?**

Dilin yarada biləcəyi təhlükələrə diqqət yetirmək və onu nəzəret

nəzarət edə bilmirsə və bu əməl onda artıq səciyyə şəklində düşmüssə, bir gündə onun əksinə əməl edə bilməz: əksinə, gərək qəti qərara gələrək çox danişmaqdan hər gün bir qədər azaltsın, tədrici olaraq dilinə həkim kəsilsin, lazımlı və zəruri miqdarda dilindən istifadə edərək danişsin.

Psixoloq Teymuрова Məhuxanım mövzu ilə əlaqədar belə deyib: “Bizi ehətə edən bu etrafələrdə sadəcə bizlər yaşamırıq. İnsanlardan başqa burada heyvanlar, bitkilər və digər canlılar yaşayır. Bu canlılar həyatda var olduğunu bir-biriləri ilə əlaqə qururlar. İnsanlar necə bir-biriləri ilə danişir və əlaqə qurursa, eləcə də digər canlılar da bir-biriləri ilə əlaqə qurur. Bu əlaqələr, danişqıllar canlıları bir-birinə bağlayır.

İnsanlar öz fikirlərini, hissələrini danişmaqla başqalarına çatdırır. Bu danişqıllar, fikir bölüşmələri, hissələrini bölüşmək və s. insanların psixoloji olaraq rahatlaşdır. Sənki üstündən bir yük götürülmüş kimi hiss verir. Bu səbəbdən də insanların psixolojisi, təfəkkürünün inkişafı üçün danişmaq

əhəmiyyətlidir. Lakin bəzən insanlar normadan daha çox danişir. Əger həmişə belədir, bu, artıq “Kompulsif danişmaq (Compulsive Talking)” yəni danişmaq asılılığıdır. Bu, bir növ psixoloji problemdir. Xəstəliyin təyin olunmasında 2 əsas amil istifadə olunur. Birinci, şəxs sadəcə qarşısında danişmağa başladıqda susur, bundan başqa ya heç susmur, ya da çox az susur. İkinci, sosial əqrəbdəklerin, müəyyən bir şəxsin danişma miqdarını bir problem kimi görür. Bu iki amil olan insanlarda (Compulsive Talking) dediyimiz kompulsif danişma pozuntusunu olduğunu deyə bilərik. Bununla yanaşı, digər hallarda da insanlar çox danişə bilər. Məsələn, qadınlar kişilərə nisbətən çox danişir. Bunun bir neçə səbəbi olur:

1. Qadın kədərləndə özünü yaxşı hiss etmək üçün danişmağa meyllidir. Bu səbəbdən də çox danişir. Kişilər isə kədərlə olduqlarında susmağa meyllidirlər.

2. Səmimiyyət və paylaşım hissələri qadını danişmağa sövq edir.

3. Düşüncələrində, hissələrində tək qalmamaq üçün qadın fikirlərini, hissələrini bölüşür....

Bunların hamısı psixoloji səbəblərdir. Bu halların daha az olması üçün qarşınızdakı insanı susdurmayın! Onu dinləyin. Uşağıınızı susdurmayın! Onu dinləyin və suallarına cavab verin. Çünkü insan fikirləri, hissələri bölüşdükçə daha yaxşı bir psixologiyaya sahib olur”.

Qönçə Quliyeva

Danişmaq gümüşdürə, susmaq qızıldır

altına almaq çox danişmağın ən yaxşı elmi müalicə yollarından biridir. Dil və onunla danişmaq çox yerlərdə faydalı olduğu kimi, çoxlu təhlükələri və bələləri da vardır. İnsan özüne “dilindən ehtiyatlı oll!” deyə tövsiye etməlidir.

“Söz dilə gəlməyincəyə qədər sənin ixtiyarındadır, lakin bir söz danişdinsə sən onun ixtiyarında giriftar olursan.”

Deməli, Quran və rəvayətlər baxımından dilin bələsindən uzaq olmaq üçün ən yaxşı yol çox danişmaqdan uzaq olmaq, faydasız sözleri tərk etməkdir. Çünkü əgər insan danişdiği bütün sözlərin onun əməllerinin bir hissəsi olacaqına inansa və onun qarşısında məsuliyyət daşıdığını bilsə, ümumiyyətə, yalana və qeybətə düberən olmaq, vaxtı öldürmək, başqalarına əzab-əziyyət vermək və sair kimi işlərə səbəb olan çox danişmaqdan çəkinər.

Bəlkə də çox danişmağın psixoloji köklərini bu məsələdə qeyd etmək olar

Biz insanlar həmişə başqalarının diqqət merkezində olmaq, başqalarının kifayət qədər məhəbbətini qazanmaq üçün diqqəti cəlb edən işlər görürük. Başqalarının razılığını cəlb etmək üçün çox danişmaq lazım deyil.

Amma diqqət yetirmək lazımdır ki, çox danişmağın qarşısını almaq tədrici və uzun müddətli bir işdir və zamana ehtiyac duyulur. Əgər bir kəs çox danişsrsa, dilinə

Özgə yalı ilə yallananlar ulaya-ulaya qalacaqlar

Yaxud dağıdıcı müxaliflər Azərbaycan xalqı və qanunları qarşısında mütləq cavab verməli olacaqlar

Bu gün müxalifət deyəndə, satılan-

satan ermənilərden fərqlənməyən dağıdıcı düşərgənin çəqqaları yada düşür. Bunu biz demirik, ele elmdə de belə adlanırlar, satqınlar. Ömər Xeyyama görə, “İnsanın ruhu və əxlaqi ne qədər alçaq olarsa, burnunu bir o qədər dik tutar, bu da həyəzlığın göstəricisidir”. Dante “İlahi komediya” əsərində satqınları cəhənnəmin en sonuncu - 9-cu qatında yerləşdirib. Cəhənnəmin lap mərkəzində duran İuda - onların simvoludur. Yenə də, həmişə olduğu kimi, əlverişli alətə çevrilən Sevinc Osmanqızı, Əli Kərimli, Gültəkin Hacıbəyli, Arif Məmmədov Cəmil Həsənli, Qənimət Zahid və... kmii “virtual terminatorlər” Ermənistən silahlı qüvvələrinin son günler cəbhədə və Azərbaycanla sərhəddə gərginliyi daha da artırdığı, təxribatlar törediyi, ermənilərin döyüşünün bir sıra ölkələrinə həmvətənlərimizə qarşı edilən hücumları müdafiə edən fikirlər səsləndirdilər. Bu gün isə Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinə kölgə salmağa çalışan siyaset meydandasında yalnız təlkəx kimi hansısa fikirləri söyleyən və bunun müqabilində ermənilər tərefindən pul və ya hədiyyə eldə etmək üçün böhtənli fikirlər söylemesi ancaq ürekbulandırmaqdan savayı bir şey deyil. Necə deyərlər: milçək bir şey deyil, ancaq ürek bulandırır. Çünkü Rusiya Liberal Demokrat Partiyasının sədri Vladimir Jirinovskinin və onun kimilər hələ də imperialist, müstəmləkəçi-feodal təfəkküründəirlər və çirkin missiya ilə gündəmde qalmaq isteyir.

Bütün mənliyini satan Paşinyan, Jirinovskisayağı Əli Kərimli “etalon”u və yaxud xainlərin “kredo”su dəyişmir

Tez-tez belə bir fikir deyirik - tarix unudulmur və hər kəs etdiyi əməllərin cəzasını çəkəcək... Radikal fikirləri, “görkəmli hüquqşunas”, “milət fədaiyi” satılıb-satan Əli Kərimli, öz savadsızlıqları və səviyyəsizlikləri ilə seçilən mətbuat organı ilə informasiya agentliklərini fərqləndirə bilməyen Qənimət Zahid və kökü, mənəviyyəti erməni xisəltli, erməni təxribatına qahmar çıxan Sevinc Osmanqızı, satqınılığını hər cür formada nümayiş etdirən Arif Məmmədov, “Yurd” şəfinin sədrinin travpkası olan Cəmil Həsənli, özünü “Milli Şura”nın “primadonnası” Gültəkin Hacıbəyli, özünü “hüquq müdafiəçisi” hesab edən Vidiadi İskəndərlə və bu kimi xalqın düşmənləri usanmaq bilmədən təcavüzkar ölkənin özleri kimi başı boş, savadsız Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyanı müdafiə etməkdən usanmayıaraq indi də sosial şəbəkələrdə Jirinovski adlı ipləmə sarsağın fikirlərinə dəstək oldularını bildirirlər. Bu təccüb də doğurmur. Çünkü ister Paşinyan, ister Jirinovski olsun təkcə dəli, faşist ideologiyası ilə silahlanmış avantürüst deyil, həm də qatı cinayətkardır. Eyni ilə Əli Kərimli, Qənimət Zahid, Sevinc Osmanqızı, Arif Məmmədov, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Vidiadi İskəndərlə və bukimilər de cinayətkarlar, satqınlardır. Bir də, taylı-tayın tapar. Bu satqınların mənəvi deqradasiyaya uğradıqlarıyla yanaşı, etnososiooloji varlıq olaraq erməniləşdiklərini, tarixi düşmənlərimizlə eyni mental xüsusiyyətləri paylaşıdları ortaya qoyurlar, sözün həqiqi və məcazi mənəndə bunuldu da düşmən dəyirmənəsu tökürler.

Bu reallığı bu vicdansız və əxlaqsızlar anlaya bilməzler. Çünkü məyaları satqınçılıq olub. Bir də “Azərbaycan saati” kanalın Qənimət Zahid kimi əxlaqsızın hakimiyəti şərləməyi “qəhrəmanlıq” sayışa belərini və virusun qurbanına çevriləsi labüddür. Və bu gün Qənimət Zahidin “bizim işimiz hökuməti şərləməkdir” etirafını etməsi ilə bir daha reallıqda birbaşa düşmən qoltuğuna sıçınmaqla xalqa, dövlətə əsl xain oldularına və nə zamansa yox, yaxın zamanlarda bütün bunlara görə mütləq, amma mütləq cavab verməli olacaqlar - özü də Azərbaycan xalqı və qanunları qarşısında! Və Paşinyan və Jirinovski kimi təlkəklərin sözlərini dəstəkləyən Əli Kərimli, Qənimət Zahid, Sevinc Osmanqızı, Arif Məmmədov, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Vidiadi İskəndərlə və bu kimi cinayətkarlar, satqınlar bilməlidirlər ki, Rusiya və Azərbaycan arasında bərabər həlqələr, ikitərəflə əlaqələr inkişaf etməkdərdir. 44 günlük Vətən müharibəsində ordumuzun, xalqımızın güclü lider etrafında birliyinin nəticəsi olaraq qələbə çaldıq. Azərbaycan xalqı cənab Prezidentin arxasında durur. Cənab Prezident nəyi nə vaxt, necə etməyi hamidən yaxşı bilir. Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinə kölgə salmaq nə Paşinyanın, nə Jirinovskinin, nə də özgə yalı ilə yallanan Əli Kərimli, Qənimət Zahid, Sevinc Osmanqızı, Arif Məmmədov, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Vidiadi İskəndərlə və bu kimi cinayətkarlar, satqınların bacara biliçəyi bir şey deyil, onlar ancaq uluya-uluya qalacaqlar. Bu kimi Vətən xainlərinin torpağına, elinə, obasına ermənidən betər qənim kəsilən naməndlərin əsl qazancı isə xalqın nifritidir. Bax, bu marginallar unudurlar ki, antiazərbaycan dairələrinin qrant paylayan əfunətlə ofislərinin məmər döşəmələri üstündə gəzib özgə yalı ilə yallanmaqla heç nəyə nail ola bilməyəcəklər. Və Paşinyan, Jirinovski kimiləri dəstəkləyən Əli Kərimli, Qənimət Zahid, Sevinc Osmanqızı, Arif Məmmədov, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Vidiadi İskəndərlə və bu kimi satqınlar bilməlidirlər ki, Vətənin halal çörəyinə kəm baxıb, özgənin (həm də düşmənin) yalı ilə beslənənlər mütləq cavab verməli olacaqlar - Azərbaycan xalqı və qanunları qarşısında!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Rusyanın təlxək və psixi emosional pozğunluğu olan əxlaq və tərbiyəsi ilə qeyri-ciddi siyasetçisi adlandıran Jirinovski yənə də qorxaq it kimi hürür. Azərbaycanın əlehinə sərsəm fikirləri qorxaq itin hürməsi, karvanın isə öz ahəngi ilə yoluna davam etməsi kimidir. Ancaq bu qorxaq it kimi hürür Jirik hələ də qanmayıb ki, 44 günlük Vətən müharibəsində qalib sərkərdəmiz Ali Baş Komandanımız güclü diplomatiyası və ən əsası "dəmir yumruğu" ilə bütün dünyaya sübut etdi ki, haqq yolunu anlamayanların başını "dəmir yumruq" əzəcək.

Və Jirinovski kimilər erməni lobbisinin təsiri ilə Azərbaycan-Rusya, Rusiya-Türkiyə münasibətlərini korlaya bilməyəcək. Jirinovski kimi təlxəklər çox gözəl dərk edirlər ki, bu gün Azərbaycan və Rusiya, Rusiya və Türkiye, eləcə də Prezident İlham Əliyevlə Vladimir Putin və Rəcəb Tayyib Ərdoğanla Putin arasında çox gözəl münasibətlər var və bu münasibətlər gündən-güñənə daha da inkişaf edir. Jirinovski kimi təlxək siyasetçilər erməni diasporunun, lobbisinin təsiri ilə Azərbaycan-Rusya, Rusiya-Türkiyə münasibətlərini korlamaq istəsə də, istəməsə də, Azərbaycanla Rusiya, Rusiya və Türkiye arasında münasibətlər bundan sonra da sürətli inkişaf edəcək. Çünkü hər üç dövlət tarixən bir-birinə bağlı qonşu, dost dövlətlərdir. Və həmisi olduğunu kimi, bu gün də daim ələn məsələsi oynayan Jirinovski kimi bir təlxeyi ortalığa atmaqla, it hürür amma karvan isə öz ahəngi ilə yoluna davam etməkdədir. Necə deyərlər, milçək gücündə olan bir həşəratın könül bulandırmasından başqa bir şey deyil. Çünkü Jirinovskinin özü də, onu meymun yerine oynadanlar da andayırlar ki, nə qədər böhtən, şər atmaqla Azərbaycan-Rusya münasibətlərini korla-

ya bilməyəcəklər və buna son qoymağın vaxtı çatıb.

Azərbaycan-Rusya münasibətlərinin möhkəmlənməsini təsdiqləyən amillər...

Bu gün regionda cərəyan edən proseslərin təhlili göstərir ki, Azərbaycan və Rusyanın bir çox istiqamətlərde maraqları üst-üstə düşür. Belə ki, iki ölkənin münasibətlərinin strateji tərəfdəşlıq kimi səciyyələndirilməsi də məhz bunun nəticəsidir. Azərbaycanla Rusiya arasında əməkdaşlığın yüksələn xətla inkişafında iki ölkənin dövlət başçıları arasında formalaşan dostluq münasibətlərinin rolunu xüsusi vurğulamaq lazımdır. Məhz Prezident İlham Əliyevin mütemadi olaraq Rusiyaya işgüzar səfərləri bir daha onu göstərir ki, Rusiya Cənubi Qafqaz regionunda yeganə siyasi və iqtisadi güclər məhz Azərbaycanı görür və keçirdikləri görüşlərdə fəal siyasi dialoq özünü qabarıq bürüze verir. Dövlət başçılarının görüşündə də vurğulduğu kimi, bu günümüzün əsas məsələsi regionda münaqişədən sonrakı væziyyətdir. O deyib: "Moskva görüşündə bir daha bəyan edildi ki, Azərbaycan münaqişədən sonrakı dövrü gərginlik olmadan, maksimum sakit şəraitdə keçməsi əzmindədir. Hər iki ölkə başçısı 2020-ci il 10 noyabr tarixli birgə Bəyanatda nəzərdə tutulmuş məsələlərin icrası ilə bağlı vahid mövqə nümayiş etdirir, bu razılaşmanın, həmcinin bütün kommunikasiyaların, o cümlədən Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan MR arasında nəqliyyat dəhlizinin -

I e t -
lərlə, o
cümədən
Rusiya ilə müna-
sibətləri yüksək səviyyədədir. Və
iyulun 20-də Rusiya Prezidenti
Vladimir Putinin dəvəti ilə Azə-
baycan Prezidenti cənab İlham Əli-
yev Rusiyada səfərdə olub. Bu se-
fər və yeni siyasi reallıqlarla bağlı
müzakirələr iki ölkə arasındakı mü-
nasibətlərin hansı seviyyədə olma-
sını göstərdi. Ümumiyyətlə, son il-
lərdə aydın müşahidə olunur ki,
Rusiya Cənubi Qafqaz regionunda
yeganə siyasi və iqtisadi güclər məhz
Azərbaycanı görür və keçir-
dikləri görüşlərdə fəal siyasi dialoq
özünü qabarıq bürüze verir. Dövlət
başçılarının görüşündə də vurğu-
landığı kimi, bu günümüzün əsas
məsələsi regionda münaqişədən
sonrakı væziyyətdir. O deyib:
"Moskva görüşündə bir daha bə-
yan edildi ki, Azərbaycan münaqi-
şədən sonrakı dövrü gərginlik ol-
madan, maksimum sakit şəraitdə
keçməsi əzmindədir. Hər iki ölkə
başçısı 2020-ci il 10 noyabr tarixli
birgə Bəyanatda nəzərdə tutulmuş
məsələlərin icrası ilə bağlı vahid
mövqə nümayiş etdirir, bu razılaş-
manın, həmcinin bütün kommuni-
kasiyaların, o cümlədən Azərbay-
canın əsas hissəsi ilə Naxçıvan
MR arasında nəqliyyat dəhlizinin -

Jirinovski qorxaq it kimi yenə də hürür

Ancaq Azərbaycanın əleyhinə sərsəm fikirləri qorxaq itin hürməsi, amma karvanın isə öz ahəngi ilə yoluna davam etməsi kimidir

Zəngəzur dəhlizinin açılmasını vəcib sayır. Belə bir şəraitdə Ermənistan tərəfindən Zəngəzur dəhlizinin yaradılması ilə bağlı məsələlərin reallaşdırılmasına sünə əngəl törətmək cəhdə yolverilməzdür. 10 noyabr tarixli razılaşmasının icrasına engəl törətmek istəyen kənar qüvvələr də mövcuddur".

Bir sözlə, Jirinovski kimi səsəmlərin ve telxeklərin Azərbaycan dövlətciliyinə dil uzatmasına, onu dövlətin və milletin qurur hissi ilə oynamasına imkan verilməlidir. Və Jirinovski kimi xəsta, mənəvyyatsız, əxlaqsız, anlamalıdır ki, bu sayıqlamları Azərbaycanın haqq işinə xələl getire bilməz. Azərbaycan müstəqilliyyinə təhdid ola biləcək hər addımı dəf etmek gücündədir və güclü xalq-iqtidar birliyi də mövcuddur ki, bu birliyin sayəsində Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan ordusu uzun müddət işgal altında q-

RƏFIQƏ HÜSEYNOVA

Ermənistanda "axtarışa verilən" rus turistləri...

...Sən demə, dünya-nın ən çox səyahət edilən ilk beş ölkə-ləri sırasında Ermənistan ilk yerlərdən birini tuturmuş.

Onu da demə ki, ar-tıq bundan sonra bu beşlikdə birinci-lük də olmasa, hər halda ikincilik, ya da ki, ən ölü halda üçüncülik Ermənistana "məxsus" ola-caq.

Ermənilər, dəqiq de-sək, ermənilərin iqtisadiyatlın Nazirliyinin Turizm Komitəsinin müdürü vəzifəsini icra edən Alfred Koçaryan bunu ele-bələ de-mir, tutarlı fakt və əsaslar gətirir. Məsələn, o deyir ki, vaxtile bizi rəhm etmədən ayaqlayıb Türkiyəyə keçən rus turistləri, indi Ermənistanda ayaq saxlayacaqlar. Çünkü türkələrin meşə zolaqlarında yerləşən turizm obyektləri yanğından sonra özlerine gəl-məsi üçün illər lazımdır.

Həmin illərdən biz ermənilər yararlanıb Ermənistanda sünə dənizlər ya-radıb, ətrafında gözəl hö-tellər tikəcəyik. Lazım gə-

sə, Sevan gölündən Qara dənizə əlavə kanal da çə-kəcəyik. Qoy, Ermənistana gələn rus turistləri kə-nalla üzüb "şəllənsinlər" və gələn ilə də yenidən Ermənistana gələcəkləri-nə söz verib getsinlər.

Amma Alfred Koçaryan bu arada bəzi şəylərə tə-əssüfləndiyini də gizlət-mir. Məsələn, o, koronavirusun Ermənistana vaxtsız gəlişindən gileyənir. Deyir ki, 2019-cu ildə Rusiyadan Ermənistana isti-rəhətə gələn 658551 rus turistini, biz ötən il 1 mil-yona qaldırmaq istəyirdik. Amma "xain" koronaviru-sun bizdən xəbersiz Ermənistana "soxulması",

...Yenə də demək istəyirəm: bu ermənilər bircə yalan danışmağı yerə qoysayırlar, o biri naqışılıklərini bəlkə də onlara "ba-ğışlamaq" olardı... Amma neyəyəsən ki, olmayan vicdanları buna imkan vermir. Nə demək istəyirəm? Deməli, Alfreddən əvvəl onun vəzifəsini icra edən bir erməni qadın olub- Susanna Safaryan. Belə ki, onun hesablama-larına görə, 2019-cu ildə Ermənistana Rusiyadan gələn turistlərin sayı Alfred dediyi 658551 kimi yox, 855,612 nəfər olub.

...Deyən gərək, ay erməni, az və ya çox, bizim nəyimizə gərək. Əlinizdən alırıq bəyəm? İndi bu he-sablamada hansınız han-sınızı aldadır, bu da öz iş-nizdir. Amma deyim ki, bu qeyri-müəyyən rəqəmlər hazırlıda Ermənistanda Nikolun "qəsdinə dayan-an" yəni onu istəməyən ermənilərin əline "əntiqə bir kozır" verib. Məhz bu "kozırdan" yaranmaq istəyən Nikol "düşmənləri" onun təyinatı ilə gəib nazir olmaq istəyən Alfred Koçaryandan 200 min turistin, üzr istəyirəm, hə-min turistlərin Ermənistanda xərclədiyi pulların hara yox olduğunun haqq-hesabını istəyirlər.

Ağasəf Babayev

Müğənninin qaldığı villanın kirayəsi dodaq ucuqlatdı!

Sosial media paylaşımıları ilə tez-tez gündəmde olan türk müğənni Ebru Polat Bodrumda bağ evi kirayələyib. SİA xarici mətbuatı istinadən xəber verir ki, Polatin bağ evinin kirayəsi ortaya çıxaraq eşidənləri heyətləndirib.

Tolgahan Yıldızla eşq macərası yaşanan məşhur müğənni Ebru Polat bu yaxılarda öz markasını buraxan məşhurlar arasında yerini alıb. Polat sosial media paylaşımları ilə də diqqət çəkməyi bacarıır.

Ebru Polat yay üçün Bodrumu seçib. Yalıkvadakda lüks bir villaya üstünlük verən Polat, aylıq 100 min lira kirayə haqqı ödəyir. Müğənni, "İstanbulda ev almağı, burada da kirayə qalmağı sevirəm. Yay evinə gedib o qədər də sər-maye qomyuram" dedi. Müğənni açıqlamasının davamında, "Bundan sonra Bodruma xərc çəkəcəyimi anladım, buraya pul sərf etmək daha sərfelidir" ifadəsi də diqqət çəkib.

Sosial media paylaşımıları geniş ya-yılmış Ebru Polat, 1,5 milyon izleyicisi olan "Instagram" hesabında izleyicilərin suallarını cavablandıracağı bildirib.

Tolgahan Yıldızla aşiq olan məşhur müğənni "Evlilik ne vaxtdır?" "Onsuz da birləşin var. Körpə indi gelsin. Hər şey vaxtında yaxşıdır, Ebru xanım" şərhini boş buraxmayıb.

Ebru Polat "Evlənmək istəsem, dərhal evlənə bilərik. Tolqə dünyadan en yaxşı kişi-lərindən biridir, amma hazırda düşünmürəm" deyib.

37 yaşındaki güzelliğ "Hər şeide çox yaxşı anlaşmalılıq, problemlərimiz var. Bir-birimizi başa düşmədiyimiz şəyər var. Evlənmək üçün evlənmirəm" etirafı ilə təəccübləndirib.

Ayşən Veli

Dünən Yasamal Rayon Məhkəməsinin inzibati binasında Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı esir götürülmüş azərbaycanlılara qarşı amansız işgəncələr verməkdə ittiham olunan erməni hərbiçilər - Mkrtiçyan Lüdvik Mkrtiçoviç və Xosrovyan Alyoşa Aramaisoviçin cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi başa çatıb. SİA-nın xəberine görə, Bakı Hərbi Məhkəməsinin hakimi Elbəy Allahverdiyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə hökm oxunub.

Hökmdə əsasən Mkrtiçyan Lüdvik Mkrtiçoviç və Xosrovyan Alyoşa Aramaisoviç 20 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilibler. Hökmdə qeyd olunub ki, təqsirləndirilən şəxslər cəzalarının ilk 10 ilini həbsxanada, digər hissəsini isə ciddi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkəcəklər.

Xatırladaq ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində qanunsuz fəaliyyət göstərən erməni separatçı rejiminin silahlı birləşmələri və Ermənistən Respublikasının Silahlı Qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının işgal altında olmuş ərazilində azərbaycanlılara qarşı tördəlmis sülh və insanlıq əleyhinə, müharibə cinayətləri ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin müxtəlif maddələri ilə Hərbi Prokurorluqda cinayət işinin istintaq zamanı əsirlərin ve beynəlxalq humanitar hüquqla müdafiə olunan digər şəxslərin girov saxlanması, onlara işgəncə verilməsi, qəddar və qeyri-insani rəftər edilməsi faktları müəyyən olunub.

Istintaqla müəyyən edilib ki, Ermənistən Respublikasının vətəndaşı, 1969-cu il təvelüdüllü Mkrtiçyan Lüdvik Mkrtiçoviç Azərbay-

Erməni cinayətkarlar 20 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər

can Respublikasının Dağlıq Qarabağ bölgəsində yaşayan, habelə Ermənistən Respublikasından gəlmış millətçi ermənilərdən ibarət yaradılmış silahlı qrupların fealiyyətində iştirak edib onlarla qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında cinayət əlaqəsine gire-rək 1991-ci ilin iyul ayında Xocalı şəhəri yaxınlığındakı "Ballica" adlandırılan meşədə girov götürüb qanunsuz olaraq azadlığı məhdudlaşdırılan Azərbaycan vətəndaşına, habelə 13 sentyabr 1999-cu il tarixdə Goranboy rayonunun Tapqaraqoyunu kəndi ərazisində girov götürürərək Ermənistən Respublikasının İravan şəhərinə getirilmiş və həmin şəhərdə yerləşən hərbi hissələrin birində qanunsuz saxlanılan mülki şəxse Ermənistən xüsusi xidmet orqanlarının eməkdaşları tərəfindən sorğu-sual edilən zaman tərcüməçi kimi iştirak edərək işgəncə verib.

Istintaqla o da müəyyən olunub ki, Lüdvik Mkrtiçyan tərəfindən daha 11 nəfər əsir

götürürləb. Azərbaycan vətəndaşının müxtəlif vaxtlarda Xocavənd və Ağdərə rayonları ərazisində, Şuşa həbsxanasında və Ermənistən İravan şəhərində qanunsuz saxlanıldığı yerlərdə döyülrək müxtəlif xarakterli işgəncələrə məruz qaldığı və Müdafiə Nazirliyinin N saylı hərbi hissəsinin hərbi qulluqçusunun avtomat silahdan atəş açılaraq öldürülüyü müəyyən edilib.

Lüdvik Mkrtiçyan 20 oktyabr 2020-ci il tarixdə Füzuli rayonunun Məlikcanlı kəndi ərazisində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçuları tərəfindən saxlanılaraq ələ keçirilib.

Aparılan istintaq tedbirləri nəticəsində Lüdvik Mkrtiçyanla birlikdə azərbaycanlılara qarşı amansız rəftər edərək onlara işgəncələr vermiş Ermənistən Respublikasının vətəndaşı, 1967-ci il təvelüdüllü Xosrovyan Alyoşa Aramaisoviç də cinayətkar əməlləri ifşa olunub.

Istintaqla Alyoşa Xosrovyanın 5 nəfər azərbaycanlıya əsirlikdə olduqları müddətde işgəncə vermiş, onlara qəddar və qeyri-in-sani rəftər etməsi müəyyən edilib.

Bələ ki, Alyoşa Xosrovyan 1994-cü ilin aprel ayında Müdafiə Nazirliyinin N saylı hərbi hissəsinin əsir düşmüş sabiq əsgərini Xocavənd rayonunun Mısmına (Ağbulaq) kəndindəki yaşayış evlərinin birində qanunsuz olaraq saxlanılan zaman, qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasının Müdafiə naziri Babayev Samvel Andranikoviç üçün həmin kənddə evin tikintisində ağır işlərin görülməsinə məcbur edib ona müxtəlif dərə-

cəli xəsərətlər yetirib.

Bundan başqa, Alyoşa Xosrovyan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 1993-1994-cü illər ərzində əsir düşərək Şuşa şəhər həbsxanasında qanunsuz olaraq saxlanılan işgəncələrin qarşı da xüsusi qəddarlıq nümayiş etdirirək onlara mütəmadi olaraq döymə, ac-susuz saxlama, fiziki və psixi iztirablar yetirmək işgəncə verib.

Alyoşa Xosrovyan Azərbaycan Respublikasının ərazisində kəşfiyyat xarakterli hərəkətlər apararkən 03 oktyabr 2020-ci il tarixdə Azərbaycan silahlı bölmələrinin hərbi qulluqçuları tərəfindən ələ keçirilib.

Lüdvik Mkrtiçyan və Alyoşa Xosrovyanın Cinayət Məcəlləsinin 113 (işgəncə), 115.2 (müharibə qanunlarını və adətlərini pozma), 279.1 (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və ya qrupları yaratma), 318.2 (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) və digər maddələri ilə nəzərdə tutulan cinayətləri tərətmələrinə əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən onlara həmin maddələr üzrə ittiham elan edilməklə barelərində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

20.05.2021-ci il tarixdə iş üzrə ittiham aktı təsdiq edilərək baxılması üçün Bakı Hərbi Məhkəməsinə göndərilib.

Hazırda cinayət işi üzrə digər şəxslərin cinayətkar əməllərinin ifşa edilərək məsuliyyətə cəlb olunması istiqamətində kompleks tədbirlər davam etdirilir.

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu bəyan edib ki, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun olaraq töredildiyi vaxtdan asılı olmayaraq sülh və insanlıq əleyhinə, müharibə cinayətləri törətməş şəxslərin müəyyən edilərək cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi təmin ediləcək.

Ətin suyu vücdümüzə... SƏN DEMƏ... Qida texnoloqundan elmi-araşdırma

SIA qida texnoloqu Ağa Salamovun elmi-araşdırmasını təqdim edir: "Alman kimyaçı Justus von Liebig-in (1803-1873) qidalanma elmi ilə bağlı araşdırmaları arasında Natriumun qandaki dominant kation, Kaliumun isə toxumalardakı dominant kation olduğunu aşkar etməsi,qidalardakı azotun sidiyə urik turşusu olaraq keçdiyini və sidikdəki azot miqdarının, parçalanın orqanik toxumaların miqdarı ilə mütənasib olduğunu aşkarlanması,bədənin sabit istiliyinin oksidləşmədən qaynaqlandığını açıqlaması, xüsusile yağlar və karbohidratlar üçün doğru düzgün halda olmaqla,müxtəlif qidalara hesablanmış enerjiniñ kalori dəyərini vermesi, fiziki olaraq züləllərin "iş görmə" qabiliyyəti ile integrasiya olunduğunu təyin etmesi, züləl,yağ,karbohidrat və az miqdarda mineraləlla edilən sağlam qidalanma düşüncəsini inkişaf etdirməsi kimi tapıntıları sayıla bilər. Soyuduculu (frigorifik) gəmiler ortaya çıxmazdan önce,dənizkənarı ölkələrdən Avropaya təze et daşınması mumkun deyildi.

Justus Liebig-in sözlərinə görə, "Bal qatılığında konsentre et bulyonu" olan bu et ekstraktı (extractum carnis) onun 1846-1848-ci illərdə et üzərində apardığı çalışmalarda bir tapıntısı idi.Justus Liebig et bulyonunu əslində xəstələr üçün yemek olaraq inkişaf etdirmişdi. İlk olaraq 1847-ci ilə şagirdi Max Joseph von Pettenkofer (1818-1901),Mal eti ekstraktından əldə etdiyi tozu,Almaniyada yarımkiloluk paketlər vəziyyətinə getirdi və "qüvvət dərmanı" olaraq apteklərdə satılmağa başladı.Liebigin dostu və tələbəsi,superfosfat sənayesinin qurucusu James Muspratt-in (1793-1886) qızı Emma,Liebig-in qızı Agnesin (1829-1862) rəfiqəsi idi.Emma 1853-cü ildə Liebig-lərin Münhəndə ki evlərini ziyarət gələndə ölümcül bir şəkildə tif xəstəliyinə yoluxmuşdu.Liebig rahat həzm oluna bilən et bulyonu hazırlayı və Emmani ölümən qurtarmağı bacardı.

Et bulyonunun faydalari :

- 1) Et bulyonu qış aylarında və mövsüm dəyişikliyində soyuqdəymə və qrip kimi xəstəliklərin qarşısını alan və mikroblastlər mübarizə aparan ən güclü silahlardan biridir.
- 2) Et bulyonu ənənəvi olaraq həzm problemini asan həzm edilə bilən bir yemek kimi müalicə etmək üçün istifadə olunur. Hətta dərdə dərman olmayı bacaran et bulyonundan hazırlanmış şorbalar da var.Ət suyu, Crohn xəstəliyi və ya ulseratif kolit kimi həzm sistemindəki inflamasyona da çox faydalıdır.
- 3) Əsrər boyu istehlak olunan et suyu,kollagen, glutamin, prolin, qlisin və amin turşuları ilə zəngindir beləki kalsium, magneziyum, fosfor, kükürd kimi minerallarla da zəngin olan et suyu vücdümüzə asanlıqla sovrulur.

Ayşən Veli

rib.
Təbii ki, ermənilər yanğından zərər çəkənlər arasında Türkىyədə yaşayan ermənilərin də olduğunu bilməmiş olmalar. Amma neyliyəsən ki, erməni xainliyi, erməni alçaqlığı ilə bağlı id. Belə ki, yazida ev yixib, həyatları alt-üst etmek məhz elə ermənilərdə gəndər gəlmə bir haldır. Gərək ki, belə bir deyim var: xain nə qədər nataraz bədənə sahib olsa da, çox vaxt onun bədənində siçan ürəyi qədər cəsarət belə olmaz.

Yeri gəlmışkən, bunu da deyəcəm: ...bir gün bir siçan dəlikdən başını çıxarıp pişiyi görür. Qorxub yaradıcının yanına qaçır, pişikdən qorxdığunu deyib onu pişik eleməsini istəyir. Yaradıcı bunu pişik edir, o pişik kimi bu dəfə iti görüb qorxur..., bu dəfə it olub canavarı görüb qorxur.., canavar olub ayını görüb qorxur... və bu minvalla hətta dəvəye qədər "ucalsa" da, amma yenə də özündən böyük nə görürse, qorxur. Sonda yaradıcı siçan ürəkli dəvəye deyir ki, mən səni dünyadan ən qorxunc məxlü-quna çevirsəm də, yenə qorxu səndən el çəkməyəcək. Cünki sən bundan sonra fil də olsan, yenə qorxacaqsan, cünki sən bədənində gəzdirdiyin ürək siçan ürəyidir.

...Məhz bu mənada, ermənilərin həmisi "öz xoşbəxtliklərin" başqlarının bədbəxtlikləri üzərində qurmağa çalışan siçan ürəklilər olduğunu unutmaq lazımlı deyil...
Ağasəf Babayev

"Türkiyənin cənub bölgələrində başlayan meşə yanğınlarına görə məsuliyyəti PKK terror təşkilatına bağlı olan "Atəşin uşaqları" qrupu üzərinə götürüb. Bu təşkilat PKK nəzdində yaranısa da, daim erməniləri müdafiə edib.

2019 və 2020-ci illərdə erməniləri müdafiə edən bu terror təşkilatının maliyyəçiləri içərisində Amerika və Fransadakı erməni fondları da var". Xatırladıq ki, bu fikirlər "Axar az" xəber portalında yer alıb.

Əslində, bu, haradasa, gözönünlənən idi. Çünkü onların acizlikləri özlərinə də məlumatdır. İndi ermənilərin həyəscasına Türkiyədə yaşananları "...bu fani dünyada baş verən hər şeyin məntiqi izahi var" kimi təqdim etmələri çox gülünç görünür. Bundan əlavə bu, qorxaq itin adamı qapmaqdan daha çox hürməyinə bənzəyir.

Məsələ bundadır ki, bu gün qonşu ölkələrin Türkiyənin yanında olub, ona yanğını söndürməkdə yardım etmələri

de erməniləri yaman ağrıdır. Belə ki, Putinin Türkiyəki meşə yanğınları ilə mübarizədə bu ölkəyə hərəkətli yardım göstərməyə davam edəcəkləri bərədə dedikləri, Türkiyəki meşə yanğınlardan çox ermənilərin dədələrinə od qoyub.

Yeri gəlmışkən, daha bir maraqlı məqam... ötən gün yanımın zonalarından birinə olan Ərdoğan yanından təsirlənən vətəndaşlara yardım ediləcəyini, dövlətin bütün imkanları ilə onların yanlarında olacağını bildirib. Bundan əlavə yanan ərazilərin başqa məqsədlə istifadə ediləcəyinə yol verilməyəcəyini bəyan edən Türkiyə Prezidenti həmən ərazilərdə tekrar məşə zolaqlarının salınacağına bildi-

Aleksandr İskəndəryan: “Ermənistan başa düşür ki, yeni müharibə üçün heç bir resursu yoxdur”

Tanınmış erməni politoloq, Qafqaz İnstitutunun (İrəvan) direktoru Aleksandr İskəndəryan “Caliber” analitik informasiya mərkəzinə müsahibəsinin də Azərbaycan-Ermənistən münasibətləri barədə məraqlı məqamlara toxunub. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- Bu gün Ermənistən cəmiyyətindən revanşist hissələr nə qədər güclüdür? Doğrudanlı Azərbaycanla sülhün tərəfdarı olanlar var?

- İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Azərbaycanın işgal edilmiş ərazilərini hərbi yolla geri qaytarmaq istəyini revanşizm kimi qəbul etsek, deyə bilərik ki, Ermənistən cəmiyyətində belə hissələr yoxdur və ya onlar marjinaldır. Cəmiyyət belə bir həllin mümkünşüllüyünü anlayır, başa düşür ki, yeni müharibə üçün heç bir resurs yoxdur və buna görə de revanşizmi dəstekleyən heç bir ciddi siyasi qüvvə yoxdur.

Təbii ki, erməni cəmiyyətində Azərbaycanla sülhün tərəfdarı olan insanlar olub və indi də var. Düşünürəm ki, onlar çoxluq təşkil edir. Bu başqa bir məsələdir ki, bu dünyanın parametrlərini ermənilər və azərbaycanlılar çox fərqli görürələr, hətta Ermənistən və Qarabağ daxilində də bu dünya haqqında fikirlər fərqlidir.

- Paşinyan iyün seçkilərində qələbə qazandı. Sosial şəbəkələrin erməni seqmentində oxuduğumuz kimi, ona səs verənlər seçimlərini Paşinyana yox, Koçaryanın və “Qarabağ klanının” geri dönməsinə qarşı səs verməkləri ilə izah etdilər.

Yəni erməni cəmiyyəti iki pis-dən ən az pis olanı seçdi, yoxsa hələ də daha yaxşı gələcəyə ümidilarını Paşinyana bağlayırlar?

- Sosial media ictimai əhval-rühiyənin son dərəcə spesifik bir göstəricisidir və çox diqqəti davranımlıdır. Onlarda əks olunan sosial baloncuqlar reallığı təhrif edə bilər. Məsələn, sosiologiyaya görə, Paşinyana səs verən insanlar, əsasən, sosial şəbəkələrdə xüsusiət aktiv olan sosial təbəqələri təmsil etmirdilər. Şübə yoxdur ki, bu seçkilərdə həm müxalifət düssərgəsində, həm de Paşinyan tərəfdarlarının və tərəfdaşlarının düssərgəsində onun eleyhinə səs verənlər var idi. Təbii ki, erməni cəmiyyəti “pislərdən nisbetən yaxşılaşını” seçdi. Bu, demokratik seçkilərin əlamətlərindən biridir.

- Tarix sentimental əhval-rühiyəni tanımır, amma yenə də bir anlıq təsəvvür edək. 33 il əvvəl, 1988-ci ilin fevralında, o zamanki DQMV-də və İrəvanda Qarabağın Azərbaycanan ayrılması üçün mitinqlərin başlığı vaxta qayıdaq. Əgər o vaxt mitinqlərə qatılanlar bunun nəyə gətirib çıxaracağını bilsəydi, -mühərabədə həlak olan on minlərlə həlak olanlar, yüz min-

lərlə qaçqın, Ermənistandakı ağır iqtisadi vəziyyət, xüsusən 90-ci illərin əvvəllərində Ermənistandan genişmiqyaslı köç və 2-ci Qarabağ Mühərabəsinin nəticələri- size, o zaman mitinqlərə çıxardılar mı? Həqiqətən də son müharibədə 1988-ci ildə “miatsum” deyənlərin oğulları və hətta nəvələri öldü.

- O mitinqləri yaxşı xatırlayıram. Düşünmürəm ki, insanlar mitinqlərə çıxmıyor və sərt şəyərlər səsləndirmeyin nəticələrinin nə olacağını biliyorlər. Mənə elə gəlir ki, onların çoxu problemin sivil üzüllərlə, referendum və ya plebisit kimi insanların iradəsinin ifadəsi ilə həll olunacağına ümidi edirdi. Hər halda, 1988-ci ilin fevralında ümidi tam olaraq belə idi. Əgər başa düşsəydi... Bu mövzuda fikir yürütəmək mənim üçün çətdir, bəlkə reaksiyanın dərəcəsini və növünü əvvəlcədən bilsəydi, tələblərində fərqli olardılar. Ancaq bunu qiymətləndirmək həqiqətən çətdir.

- İrəvan niyə Azərbaycanla sülh müqaviləsinin bağlanması və sərhədlərin demarkasiyasına bu qədər qəti şəkildə qarşı çıxır? “Qarabağın müsəyyən edilməmiş statusu” ilə bağlı cavabınızı gözləyərək dərhal deyəcəyəm ki, Bakı üçün bu məsələ birdəfəlik həll edilib. Bu mövqə dəfələrlə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən səsləndirilib. Və artıq hamının əmin olduğu kimi, həmişə sözlərinin arxasında durur.

- Çünkü temas xəttində baş verənlər Ermənistanda demarkasiya yox, hərbi təzyiqlərin davamı kimi qəbul edilir. Demarkasiya və delimitasiya, sərhəddə atışma deyil, paritet danışqlar prosesinin bir növüdür. Azərbaycan özünükü

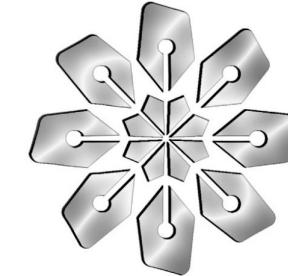
“İndi qədər sadəlövhüklə düşünürdük ki, sərhəddəki lokal toqquşmalar Ermənistən cəmiyyətindəki “Qarabağ klanı”nın xətalarıdır”. Bunu SiA-ya açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli deyib.

Onun sözlərinə görə, indiyədək “Qarabağ klanı”nın möhkəm mövgələrə malik olduğunu esas getirərək onları bu işdə əli ola biləcəyi ehtimalını irəli sürürdük: “İndi isə görürük ki, yeri möhəmləndikdən sonra Paşinyan neinki “Qarabağ klanı”nın dediklərini, onların dediklərindən artıq şahin olmağa başlayıb. Azərbaycana qarşı çox ciddi texribatların ideya müəllifi kimi çıxış edir.

Baş veren texribatlar haqqında obyektiv məlumatı nə Rusiya mətbuatında, nə də Avropanın mətbuatında olduğu kimi əks etdirmək mümkün olmur. Burada hadisələrin bütün cərəyanını, səbəbini və nəticələrini guya Azərbaycan tərəfindən töredildiyini söylemək işlərini bitmiş hesab edirlər. Üstəlik son za-

manlar Ermənistən cəmiyyətində Avropa ittifaqının 2,6 milyard avro ayırdıdan sonra Ermənistanda ruh yüksəkliyi əmələ gəlib. Fransa daima Ermənistənə verdiyi mesajlarla bu ruh yüksəkliyini açıq, qızılındırıcı, provokativ addımlara yönəldilər. Ermənistən Baş naziri vəzifəsinə icra edən Paşinyan isə az qala hər gün Rusiyaya yalvararaq, Azərbaycanla sərhəddə Rusiya Müdafiə Nazirliyinin qoşunlarının getirilməsini tələb edir. Görünür bu məsələdə müəyyən dairələrin maraqları var. Həmçinin Rusiya Müdafiə Nazirliyinin əməkdaşlarının Göyçə gölü ətrafındaki kəndlərdə qoşun yiğməq meyilli var. Hətta bu məsələnin Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının iclasında müzakirə edildiyi də söylənilir. Belə olduqda, əlbəttəki ermənilər nə sülh danışqları barədə, nə də sərhədlərin demarkasiyası məsələsində fəallıq göstərəcəklər. Ermənilər sülh danışqlarının müəyyənləşdirilməsində yerine yetirilməsi mümkün olmayan şərtlər irəli sürməklə bu prosesi çətinləşdirəcəklər.”

Qönçə Quliyeva

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “Ermənistən-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

təndaşlığını qəbul etmək və ya Ermənistana getmək.

- Bu gün bu problemin həllini təsəvvür edə bilmirəm, aydınlaşdır ki, bir ildən artıq müddətdə qeyri-müyyən vəziyyətdə qalacaq.

- Aleksandr Maksoviç, siz Baku'da doğulub boy-a-başa çatmışınız və buna görə də sizə bu son sualtı verməyə bilmərəm: size, ermənilərlə azərbaycanlıların birlikdə yaşaması mümkündürmü?

- Şəxsi tərcüməyi-halimən bununla heç bir əlaqəsi yoxdur. Yeni Zelandiyada anadan olsam belə, başa düşərdim ki, əbədi münəqışlər yoxdur, gec-tez bunların hamısı bitəcək. Fransızların artıq almanınla qonşu yaşaya bilmələri və almanın yəhudilərlə ünsiyyət qura bilmələri. İrlandiya Respublikası və İrlandiyalılar Britaniyaya vizesiz gəde bilərlər. Üstəlik, bilişəm ki, indi də azərbaycanlıların yanında, məsələn, Gürcüstəndə və ya İranda ermənilərin yaşadığı yerlər var. Əlbəttə ki, mühərabə, qaćınlar, qurbanlar bu cür sosial barışmanın tez və asan ola biləcəyini düşünməyimə icazə vermir, amma əsas etibarilə, əlbəttə ki, insanların mübarizə edə biləcəyini başa düşürem, lakin istək olunda insanlar dəhşətli mühərabələrin ən ağır nəticələrini belə dəf edə bilirler.

Tərcümə- Elçin Bayramlı

“Ermənistən məsuliyyətsizlik göstərir”

POLİTOLOQ FAKTLARDAN DANIŞDI

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

3 avqust

UEFA Avropa Liqasında play-off mərhələsinin püşkatma mərasimi keçirilib. Belə ki, tədbirdə Azərbaycanın yarışdakı yeganə temsilcisi "Neftçi"nin de potensial rəqibi məlum olub. Ağ-qaralar 3-cü təsnifat mərhələsində Finlandiya HİK-ini mübarizədən kənarlaşdırıbilsə, növbəti raundda Türkiyənin "Fənərbaxça" klubu ilə qarşılaşacaq və ilk görüş səfərdə keçiriləcək.

Qeyd edək ki, play-off mərhələsinin oyunları 19-26 avqustda keçiriləcək.

Allahın insana bəxş etdiyi en böyük əvezələnməz nemətlərdən biri ana olmaqdır. Doğulan hər bir uşaqlın ana südü ilə bəslənməsi isə en vacib məsələlərdən biridir. Lakin bəzi hallarda müxtəlif səbəblərdən ana südü az olabilir. Bəzən isə infeksiyon xəstəliklərinin nəticəsində doğulan uşaqa ana südü verilməsi məsləhət görülmür". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında həkim infeksiyonist Xatirə Əliyeva deyib.

Onun sözlərinə görə, bəzən isə doğulan uşaq zəif olur: "Uşaq zəif olduğu üçün əmmə aktını normal yerinə yetire bilmir. Bu da süd vəzində südün yiğilmasına gətirib çıxarıır. Buna da "mastit" deyilir. Mastit zamanı titrətmə, temperaturun yüksəlməsi, sinədə kəskin ağrı və bərkimə kimi hallar müşahidə olunur. Bu zaman mütləq həkimə müraciət etmək lazımdır".

Həkim sözlərinə belə davam edib: "Uşaqın təbii ana südü ilə bəslənməsi sünə qida ilə qidalanmağa nisbətən çox çətindir. Əgər körpə təbii yolu qidalanırsa, hər 3 saatdan bir süd veriləmeli. Süd verərkən ana düzgün qidalan-

Ana südü, yoxsa sünə qida

HƏKİM DƏN AÇIQLAMA

malı və stresdən uzaq olmalıdır".
"Bunun üçün ana özü də düzgün qida-

lanmalı, vitaminlı zengin olan qidalardan istifadə etməli və bol-bol maye içməlidir. Lakin son dövrlərdə gənc qadınlar daha rahat yol seçərək, usaqların sünə qida ilə qidalanmasına üstünlük verirlər. Müqayisə etdikdə təbii ana südü ilə qidalanan uşaqlar, sünə qida ilə qidalanınlara nisbətən daha zəif böyüyür. Lakin sağlamlıq nöqtəyi-nəzərdən daha sağlam olurlar. Qeyd etmək lazımdır ki, sünə qida ilə qidalanan körpələrde geləcəkdə mütləq allergik xəstəliklər dəha çox inkişaf edir. Onlarda immun sistemi zəif olur".

Ayşən Vəli

Pəhriz saxlayanların diqqətinə: Pul bibərdən mütləq istifadə edin!

Süfrəmizin əvezələnməz adviyyatlarından biri olan pul bibərdən xörəklərə acılıq rəni özündə birləşdirir. AZERTAC tibbi mənbələrə istinadla xəber verir ki, istiğten vətəni Meksika və Qvatemaladır. Onun qurudulmuş növündən adviyyatlar da hazırlanır. Pul bibər isə qırmızı Çili bibəri bitkisinin qurudulmuş formasından elde olunur. Bu adviyyat vitaminlər, minerallar və antioksidantlarla zəngindir. Pul bibərin xarakterik qırmızı rəngi onun tərkibində beta-karotin və A vitaminının çox olmasına göstərir. Tərkibindəki A və S vitaminləri xəstəliklər və infeksiyalara qarşı immuniteti və organizmi gücləndirir.

Pul bibər pəhriz saxlayanlar üçün də faydalıdır. İştahəkəsi təsirə malik olan bu adviyyat bədəndəki piy toxumalarının parçalanma prosesini və metabolizmi sürətləndirir. Eyni zamanda, qanda şəkərin miqdalarını və damarlara genişləndirici təsir edərək arterial təzyiqi azaldır. Tərkibindəki liyopen maddəsi hüceyrələri yenileyir. Ancaq bu adviyyatdan hər kəsin istifadə etməsi məsləhət görülmür. Yan təsirlərinə medəd qıcıqlanam və narahatlıq, eyni zamanda tərləmə, üzün və bədənin hər hansı bir hissəsinin qızarması kimi hallar daxildir. Pul bibər allergik xüsusiyyətə malikdir. Hamiləlik və ya süd veren anaların həmin dövrdə pul bibər istehlakı tövsiyə olunmur, çünki bu zaman körpənin ana bətnində yanlış qidalanmasına və həmçinin ana südünün acı olmasına səbəb olur. Pul bibərdən medə qastriti, xora, bağırsaq yaralarından əziyyət çəkən xəstələrin də istifadə etməsi məsləhət deyil. Bu zaman həmin yaraların dərinləşməsi kimi hallar müşahidə oluna bilər. Böyrək, qaraciyər xəstəliklərindən əziyyət çəkənlər də bu adviyyatlardan istifadəni minimuma endirməlidirlər.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələrin.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzəRTAC, SİA informasiya agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertesindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

"Real" bu futbolçuya 50 milyon avro qiymət qoydu!

"Real" futbolçusu Martin Edeqoru satmağa hazırlır. Qol.az "ABC"yə istinadən xəber verir ki, Madrid temsilcisi norveçli yarımmüdafiəçi üçün 50 milyon avro ödəniləcəyi təqdirdə, onunla yolları ayıracıq. "Real" oyuncunu satsa, müqaviləyə Edeqoru geri almaq variantını daxil etməyə çalışacaq.

Qeyd edək ki, 22 yaşlı futbolçu ötən mövsümün ikinci hissəsini icarə əsasında "Arsenal"da keçirib.

**"Nar Wi-Fi" ilə
sən harada,
internet orada!**

Yay günlərində şəhərkənarı evdə istirahət edənlər, yaxud yeni mənzilə və ya ofise köçənlər, evində enənəvi internetə qoşula bilməyənlər "Nar Wi-Fi" ilə yüksək sürətli internet əldə edə bilirlər. Oluşular hər yerde kəsintisiz və keyfiyyətli internetle əhatə olunmaq istəyənlər sadəcə ruteri özləri ilə götürməlidirlər. Avadanlıq "Nar" LTE şəbəkəsinin əhatə olunduğu hər yerde internetə çıxış əldə etmək imkanı verir.

Qeyd edək ki, "Nar Wi-Fi" cihazını abunəçinin özü rutherford quraşdırıb. Müvafiq tarifli SIM kartı ruterə daxil etdikdən və enerji mənbəyinə qoşduqdan sonra qurğu avtomatik olaraq işe düşür. "Nar Wi-Fi" ilə abunəçilərə 20 GB və 50 GB-lıq internet paketləri təqdim edilir. Bu avadanlıq sayesində 30-dan artıq cihaz eyni anda sərfli qiymətə yüksək sürətli internetə çıxış əldə edir.

"Nar+" tətbiqi vasitəsilə cihazda cari paketin statusunu, hesab balansını yoxlamadıq, eyni zamanda balansı artırmaq və yəni "Nar Wi-Fi" paketləri almaq mümkündür. Qurğu və tariflər haqqında daha ətraflı məlumatı <https://www.nar.az/nar-wi-fi/> sahifəsindən əldə etmək olar.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticaret nişanı) 21 mart 2007-ci ilə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticaret nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş heyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsinin abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 90%-ni əhatə edir və 8760-dan artıq baza stansiyası ilə 2,3 milyondan çox abunəciyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

